

ტარტარუზი

№ 98

კვირა, 1 მაისი 1927 წ.

№ 98

ს ა კ ი რ ვ ე ლ მ ა ი ს ო ო ო ო ო

საპირველმანისო ცოცხით გადმოვკვით,
როგორც რომ ნავებს, ქვეყნის ორგულებს;

და წელმოწვეტილ სოროს თავგვიით
გულებს დაუხეიქო ცოცხლად მოკლულებს.

რვენი სკაჲ პორესკონლენთისაგან

ლონდონი. გუშინ შევედი ლონდონში. ვინახულე რამოდენიმე პირი, მათ შორის მაკ-დონალდ რამსჯინი. ვცხატე თუ რა აზრის არის პირველ მაისის შესახებ. ჯერ დადიქრდა და მერე მიპასუხა, რომ 20 დღის განმავლობაში მოიფიქრებენ ამ საკითხზე და მაისის შუა რიცხვებში მომტკმს პასუხს. შეკითხვაზე, თუ რა აზრის არის იგი ჩინეთის რევოლუციის შესახებ, მან მიპასუხა, რომ ამ საკითხის არკვევის ინგლისის ჯარების მთავარსადგოა ჩინეთში—მის დაბალკლასობრივება ჩან-ძოლნითან ერთად.

შეკითხვაზე, თუ რა პოლიტიკის ადგას იგი საბჭოთა ქვეყნის მიმართ, რამსჯემ მიპასუხა, რომ ეს საკითხიც მისთვის ბუნდოვანია და მას არკვევს სპეციალური მისია ჩვენებურ სტიის თავმჯდომარეობით.

პარიზი. გადავფიქრე პარიზში. უცბათ მივადექი ბუნკარის სახლს. შევედი შიგ და გაუკეთე აუღივცია ბუნკარის, რომელიც ღრმა ფიქრებში იყო ვართული.

— ჩაზე დადიქრებულხარა, ძია ვახ, ხომ იცი, რრ-ჯერ ორი თითზე მტერი არავითარ შემთხვევაში არ გამოვა?—შევიკითხე.

— ესეც მართალია, მაგრამ მე სხვას ვფიქრობ. მიპასუხა მან. მე მინდა კალენდარი შევცვალო იმნაირად, რომ ამ გაზაფხულს ერთიანი და გამოკლდეს.

— რას ამბობთ, უსაკველურე მე, თუ გამოკლდება ზამთარს ამ შემოდგომას გამოკლდება, თორემ ასეთ მშვენიერ დღეებს როგორ მიტებთ?

— არა, მაინც უნდა გამოვავლო... მხოლოდ ერთი დღე.

- რომელი?
- პირველი მაისი!
- რატომ?

— იმიტომ რომ, აქაური მუშები რაღაცას აპირებენ, დღესასწაულს უნდა გადაერთოთ. ეს კი, ხომ იცი, წარმოებს მოკლდენს მუშებს და შრომის წაყვარებება დაეცემა. ეს გამოიწვევს ფრანკის და ხომ იცი, თუ კიდევ ფრანკი დაიკო, ცხვირ-პირს ჩაიმტრუნეს. აი, ამ უბედურ შემთხვევი ასაკლდებოდა უნდა ამოვხალო პირველი მაისი კალენდარიდან... მიპასუხა ბუნკარემ და ისე დადიქრდა.

ბარსელი. გერმანიის სატახტო ქალაქი აკლდე უერი-შით და რეისკანკლერის კაბინეტს მივადექი. რეისკანკლერი მოწინავე წერილს სწერდა ახალ ანტანტის შესახებ და აღარ შევადევნებე მოწინააღმდეგეობისა—პოლიტიკური მუხა.

გვემართებოდა პინდენტურების პინსაკენ, მაგრამ მოხუცი გერეალი უქვიდოთ შექნილიყო პირველმაისობაზე დიკითი. ქუჩებში ჩავიარე და შევნიშნე, რომ პოლიციელები დიდ მზადებაში იყვნენ პირველმაისობის შესახებდართა.

რომი. უკვე „ლიბერულ პარტიის“ კაბინეტში ვარ.

— როგორ ფიქრობთ, ვისი ჯგერაა, რომ რევოლუციით მოვადგეთ, ან ერთი ყრამაილული ბოძმა გამოვლეროთ?—ვკითხე მუსოლინს.

— დანადღეობებით არ ვიცი, მაგრამ ეს კი ვიცი, რომ პატოსანი რომაული მაგას რ იკადრებს. ამა თითონ წარმოადგენთ, კაცი პირველი კაცი ვარ მთელ იმპერიაში და შიშით ქუჩაში ვერ გამოვიღია: ხან ერთი მიმზინებს, ხან მეორე, მართლა და ქვეყანა ჩალიტი ხომ არ არის დახურული. ხუმრობდაც არის და ხუმრობდაც, რომ მართლა მომხდლეს და რომის პაპს ჩემზე პანაშვილის გადახდა მოუხდენს. მხიც ხუმრობა იქნება?

— პირველი მაისისთვის ემზადებით?
— მძი ემზადებით რომელია? ჩვენ გადაწყვეტილი გვაქვს წითელი ფერთი შედეგებით კურები პირველ მაისის აღსანიშნავად.

— როგორ? განა ვარგეოლიუციონერდით?

— მამ რ გვერანთ? ყველაფერი მზად არის. საკმარისია ერთი დემონსტრაცია გამოჩნდეს და ჩვენც მათ შეუერთებთ ჩვენს ყოინსს. ყოინსს დარგში კი, ხომ იცი ჩვენ? ბეგრს დაეტრებები უკან. ამასთან ნუ დაგვიწყდებით ჩემი ხმლის, თოფ-დამაშაის, პულემოტის და ტანკ-ზარბანტის სინახავლუ. მით უკრეტეს, თუ მუშების დემონსტრაციის შემგდრახვა საქმე ასე რომ წითლად შეგდებდ არ აცდება რომის ქუჩებს... დაამთავრა დიქტატორმა.

მარსაზე. სწორედ იმ დროს ჩავედი ვარშავაში, როცა გატახტებული მზადება 1 მაისის შესახებდართა, პან პილსუდსკის ბრძანებით, პოლონელ მუშების საუკეთესო ნაწილს თავს უყრიან ერთად (ციხეებში), რომ უკეთესად შეიძლებოდეს პირველმაისობის ჩატრება.

პარიზი. აქ პირველი მაისი კი არა, თვეები საზოგადოთ დაეწყებოდა, ისე არაან ვართული რევოლუციის ჩატრების საქმეში.

შანხაი. ინგლის-ამერიკის ოფიცრები მეტად დიდ მზადებაში არიან პირველმაისობისთვის. შანხაის ჩინურ ნაწილშიაც მზადება, მხოლოდ სულ სხვანაირია...

მოსკოვი. არავითარი მიუღვივარება. მხოლოდ დროშები და პლაკატებს ამზადებენ. სახლები ირებება და ქუჩებში საღივსასწაული ატმოსფერია. ხშირად ვაივონებთ სახელებს: „ჩინეთი“, „შანხაი“. „ჩან-კაი-შის შვილი“ და სხვ.

ბაქო. ეს ეს არის ვასაბჭოების 7 წლის თავი იდღესასწაულს. დროშები ისევ ვერაიღებს და ხვალ პირველ მაისს იღილესასწაულდენ. შემთხვევით შევხვდი ნათვის წყაროების მუხს სამეფ ოღლის, რომელიც აზერბეიჯანულ ქალს ჰასან ყინის ეუბნებოდა: „ქალთა კლუბში მი ვალ, მოხსენებ უნდა წყვიტობთო!“ (თურემ პროფატკიე ყოფილა).

ბრიუსელი. უკვე ტრღლისში ვარ. მივადექი მუშთა სისახლეს და შევედი ი.ე. ქლიდესთან, რომელიც გადაციკებთ სწერდა რაღაცას. ფრიად ვართული იყო ჩავახველუ. შემომხვდა.

— რა გნებოდა, პროვინციდან ჩამოიღეთ კულტურ-შობის საკითხზე არა?

— არა ამხანაგი! მე სპეცკორესპონდენტ ვარ... მინდა ვაგეოთ თქვენნი აზრი პირველი მაისის შესახებ.

— თ-ო! დღით სასამოვნოა, მაგრამ ჩემი აზრი ამის შესახებ ქვეყანამ იცის... აი, ლოზუნგებს და წესებს ვადგენ პირველმაისობის ჩასატრებლად: წყაითებთ და ვაგებთ ჩემ აზრსაც.

— დღით საიმოვნებოთ!—ვეუბნებთ და მოდივარ.

— უკაცრავად, თქვენ რომელ რაიონინდ ხართ?— მივკითხებთ იგი, პირველიდან? მამ ერთი კარგი ლაკაცი დაიჭირეთ და ისე გამოიღეთ დემონსტრაციაზე. არ დაივიწყეთ!..

სუთმეტ მაისს გამოვა ჟურ. „სტრსტაროვი“-ს

გე-100-ი საიუბილეო

ნ მ მ რ ი

სხიუბილეო ნომრისთვის, რომელიც გამოვა დიდი ტირაჟით,

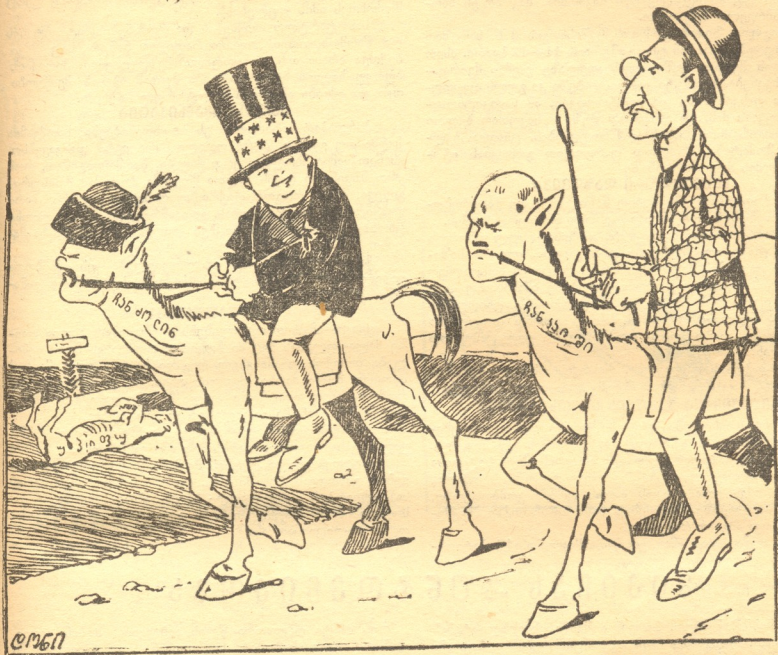
გიილაგა

უოველგვარი

განსხალგა

„ახალი გედაური“

ლონი

ამერიკა: უფროხილი მეგ შენს ახალ „გედაურს“, მაგათან იგივე ბედი არ ეწყვიას, როგორც წინა მის მოვადგილეს, რომელიც მადერ მკვლარივით გათლახშულა მიწაზე.

ჩვენამრალინი: ფიკრი ნუ გაქვს, ისეთი მათარბუმე მვისცხო რომ... შენი მოწონებული...

პ ი რ ვ ე ლ ი მ ა ი ს ი

ვინ არ იცის, რომ პირველი მამის ეს მუშათა საერთაშორისო დღეა.

ამ დღესწინადად სოლიდარობისა, ყველა ქვეყნის მუშები შეგავიწროებულ რიგებით გამოდიან ქუჩებში და... (გარდა საბჭოთა რესპუბლიკებისა) ცხვირპირ დამტყრეული ბრუნდებიან სახლში, ან და სრულებით არ ბრუნდებიან.

არა ნაკლებ სადღესასწაულოა ეს დღე პოლიციისათვისაც. ეს დღე მისთვის მეტად ძნელი გამოცდის დღეა, რომელმაც ნათელ უნდა ჰყოს, თუ რამდენად მტკიცეა პოლიციის რიგები და შეეფერება თუ არა რეზინის კეტების სიმკვრივე მუშათა თავების სიმბაგრეს.

თუმცა ასეთი გამოცდა თითქმის ყოველდღე აქვს პოლიციას, მაგრამ პირველი მამის შინაგანსაკუთრებით ძვირფასია მისთვის, რადგან ამ დღეს საკმაო სამსახრისი და მსოფლიო მასშტაბით შეიძლება ჩატარებულ იქნას ეს სერიოზული გამოცდა.

შეიძლება ითქვას, პირველი მამის მუშებს რომ არ გამოეუფლებიათ, თვით პოლდრეცა გამოიგონებდა მას. სა-

ინტერესოა, რას თხოულობენ მუშები ამ დღეს ბურჟუაზიულ ქვეყნებში და რამდენად საპარტილიანია მათი მოთხოვნილებები:

ს საათის სამუშაო დღე

ეს მოთხოვნილება ყველაზე უფრო წინდაუსვლელი მოთხოვნილებაა მუშების ყველა მოთხოვნილებებს შორის.

როგორც ვიცით, დღე დამეში 24 საათია. მუშამ რომ 8 საათი იმუშაოს, საინტერესოა, რა უნდა აკეთოს მან დანარჩენ 16 საათის განმავლობაში. არაფერი. ტყუილად უნდა იჯდეს სახლში, რადგან იმის ფული მას არ აქვს, რომ გასართობში წავიდეს. ამ მოთხოვნილების ცხოვრებაში გატარება გერ-ჯერობით ნაადრევია. თავისუფალი დრო მხოლოდ გარკვენილებას შეაჩვენებს პარტიის მუშებს და ამით ზიანს მოუტანს, როგორც თავის თავს და ოჯახს, ისე ძვირფას სამშობლოს კეთილდღეობას.

ამ მხრივ ს. ს. რ. კ. მაგალითი, როგორც „ბარბაროსულ ქვეყნის“, მიუღებელია.

ხელშეწყობის მომართვა

ყველა იცის, რომ ეს მოთხოვნები მუშებისათვის ყველაზე უფრო მტკიცეული საკითხია. მაგრამ ეს მხოლოდ პირველი შეხვედრია.

როგორც შევითვით, მუშისათვის 8 ს. სამუშაო დღე მუშაობისაა. მან უნდა იმუშაოს 11—12 საათი. ასეთ მუშაობის შემდეგ მუშისათვის ყველაზე უფრო ძვირფასი დასვენება, ზედმეტი კამბეჯი ჯიბეში კი გულს აუტრუებს მას დასვენებაზე და თვარსაკაცს, ან სამკიკურსა კენ წაიყვანს მის, და ამწიარად მუშა საკუთარი ხელით გამოუთხრის ძირს თავის ჯანმრთელობას. ცხადია, ხელუფლის მომართვა, მხოლოდ უარყოფით გავლენას იქონებს მუშის მდგომარეობაზე.

სოციალური დაცევა

ეს მოთხოვნებია მცირე ნაწილი უფვე გეტარებულა ცხოვრებაში და ზარალის გარე არავინ მოჰქვს.

საზარალოა იგი თვით მუშისათვისაც. სულ უზარალო გამაინგაროშებით შეიძლება დამტკიცება, თუ რა სამხელ უბედურებას მოიხიბეს მუშა, როცა ის სოციალურ დახვედრის სახეებით განხორცილებულ იძხის. ნუ თუ მან არ იცის, რომ ეს დაილუგავს წარმოებზე. დაილუგება ერთი კამბიტისტი, მაგრამ მასთან ერთად დაილუგება იამოღებში თასი მუშა; რომელნიც ულუკაპუროდ დარჩებიან.

პირდაპირ საკვირეულია, რისთვის თხოვლობენ მუშები იმას, რაც აშკარად დამტკიცებელია თვით მოთხოვის.

სიტყვის და გზავნის თავისუფლება

ეს მოთხოვნებია ყველაზე უფრო განსაცვიფრებელი მოთხოვნებია. აქ რაღაც გაუგებრობას აქვს ადვია. რომელ ბურჟუაზიულ ქვეყანაში არ არის იტლა სიტყვისა და ბეჭდვის თავისუფლება? ყოველ იჯანში. ყველას უფლება აქვს ელაპარაკოს თავის ცოლს კომბინატონზე, სუბზე, საცელზე, კბილებს საწმენდ ჩოთზე, ჩექმებზე და სხვა ამგვარ რამეებზე.

(რა თქმა უნდა, იმას, ვისაც საშუალება აქვს პატროს-

ნად შეიძინოს ისინი, თორემ ვისც ამის თავი არ შესწევს, რა მისი საქმეა ამაზე ლაპარაკი და, მასწავლებელ, ნურც მოითხოვს ამის უფლებას).

სასიყვარულო ლექსების და რომანების, ეტიკეტების და წარმოდგინეთ პორნოგრაფიულ ნაწერებსაც კი ბეჭდე არასოდეს არ ყოფილა შეზღუდული. პირიქით, ბურჟუაზიული ხელისუფლება მუდამ ხელს აწმკობია იყო და იქნება ამ დღად მკლტურულ საქმეში.

პალთა მანქანებისა

პირდაპირ საზარელია ეს მოთხოვნებაც; ნათქვამია ქალმა თუ გაიწია; ცხრა უღელი ხარი ვერ დაეკეცისო. ეს ნათქვამია მხოლოდ ერთ ქალზე. წარმოდგინეთ, რომ ერთ მშვენიერ დღეს ქალი მთელმა მოდამამ მოისურვა გავცე, მაშინ როგორ ეტყობათ, რამდენი უღელი ხარი დასჭირდება მათ დაეკეცას. გადაამრავლეთ 900 მილიონი ცხრაზე და მიღებული რიცხვი კიდევ არ იქნება საკმარისი.

ქალთა ემანსიპაციის განხორციელება—ეს იქნებოდა ცივილიზაციის და მხსნელობის საკითხის უღროდ განადგურება.

პალაუზება

ყველა ამ მოთხოვნებებს გვირგვინად ადვია თავზე ძალუფლებების ხელში ჩაგდება. თუცა ეს მოთხოვნებება თითქმის უკანასკნელ რიგში ჩაყენებულა, მაგრამ სწორედ მისი მარბა ძალის თვით. თ, ეს ასეთი რამეა, რომლის ხედირითა წონა ყველა წინ მოყვანილ მოთხოვნებების წინაზე გაცილებით უფრო მეტია.

თ, სწორად, ამ უკანასკნელ მოთხოვნებების სურვილის გასაღებებდად არის მხოლოდ 1 მამი.

ამ დღეს ყველა ქვეყნის მუშებში შეგავსებულა რიგეებით დამოუბნად ქელში და... (გარდა სამკურთა კემპროსა) საცირბირი დამტკიცეული ბრუნდებიან სახლში ან და სრულებით არ ბრუნდებიან. ეს დღე არა ნაკლებ სახვეში დღეა პოლიციისათვისაც.

სინებათ.

მ ი ვ ი რ ს „ გ უ ნ ტ ო რ ვ ი რ ბ ა “

— მეზნებან თუო, პირველი მამი საცილობიტებს: აღდგომას, რადგანაც რომ კომუნისტების პარტამა ქრისტიანულ აღდგომას ატრეცინია უშეგებო, ამიტომაც მამენბრაზნიკათ მამი გამოაცხადესო, რალა და პამაც სახანმელო დნდრობისა ზედ მაყოფილესო. ურსამათი უქმეთ გაეკეთესო!

ე, რა პირველი დრო დღეა და! საქრისტიანო ქვეყანაში ორი აღდგომა და პამაც უდიდმარხეთ, და უხარბილეთ? სად ყოფილა; ვის უხარია, რომელ კარბანობში სწერია? ახარ რაც რომ ათადან-ბაბადან რაჯული და ადათია, თორ იყოს რალა, რას უტრევენ დაფორებსა და თითოღაზურ მოინებს აკეთებენ?

პამა აქ სხვა თამათია—თუო, რაც რომ ქვეყანაზე პროლეტარციის რამბიჩი ხალხია, საედიტრო უნდა უყოთო, მერე ერთი დიდი ვანიც უნდა ვქნათო რალა, ბურჯუაზნებს, უნდა ვესპორიოთ, პუნსურში იმბათო ისევე უნათო უნჩირატეიას! და ესეოშნი საცილობიტ გაეკეთებთო. არა რომ მაშინ ტრუდელიო აღდგომაც იქნებოა, ყველა მუშა ძმა-კაცურათ იცხორებებს და ყველაფერი მამს იქნებოა: ფარბეები, ზოტები, მამინები, ელასტი, რამე მამა!

სლოგო. მთელ ჰერკობა-დუნიაზე ბუნტის ჩადგება უნდა რალა, მაგ ბემურახეხასა, რომა იჯაც მუშების დინტარტურა გამოაცხადონ და ჩენი პამქრის სინსილა მამსპო.

თ, სწორეთ ამისი ზნაქია მავათი პირველ მამისი პრანკობა.

ახარ ამ პრანკიზე, პუნსურში ერთი ვესამინანია მამივია, უნდა ვთქო, ჩემ ჯეპლობაში ჩე-ჩუტ მეც საცილობიტა არ ვაგბდო?

ეს პატი ოცლორი წლის ამბავია, მაშინ კიდევ ჯეპლო ვიყავ, პობიბეი მიქორდნენ და ყველაფერი მქნასანდობდი. იპობნა რომ ისევე უყო ნიკოლოსი—ვანი რალა, მაშინ ჩემი სომარბი ყარყუმ ოსევე სახალში წვიდა სავეკურთა, ჩულურეთში თავისი სტალიო არჩნდათ ვადამბავ. მეც დვეტრიალდი, ახალი აბსტანოვკა ვევაკეთე და ისეთი რესტორანი მოეწეე, რომ ნინტრერეს რამე იყოს; კამინებტი—მარხანტი ზარნევისანეთ, კარტკეიბი; სახანდარი, ვიეცია, რამე, გაჩრდებაც ასეთი ლექსი დავწერინე:

„ღუშკა მუშარა ილი ზეს, შიგ მიკინა დაგინდეს,— თუ დოლინი არ წახვიდე, მამს ეს სიყმე მამიკველეს!“

მუშტარი ჰოლცევიეთ დამეხვია, პამაც ვაზეთის ხა-ლხი და ლექსების დამწერებეც მამამეჩვიენენ და სულ მთოლოკის იპოლიტრეც ასტარბინი რამეებს ვეწერინებდი. ისე რომა, სულ არგინალნი რამე იყო რალა ჩემი რესტორანი, რომელსაც სახელათ ვწერა: „ზალატოვი ბარამა“.

ყველასთან დამემაკადი, პერმარბილი და ქრისტიანული „გამარბომა-გაგამბაჯოს“ ყველასთან ჩავადე. ისე, რომ, როცა იმით სუფრებზე რამე ლაპარაკი მქნადათ, მე სლბობინათ მვედიდი და პამაც ყურის უხადებდი. ერთი გრუბა იყო ჯეპლო, ბიქები იყენენ საბოლოეკიდაა, სუდენტები დაყვებოდნენ, ყველაზე მეტათ იმით უყვარდათ ცოცე ოთხში მსესლა და სურკური. მერე ვევიცე, თორემ საცილობიტე ყოფილან და ბუნტის ჩადგენას აპრობდნენ, პამაც სულ ბომბის დამრტყმელნი და ტერორიკები ყოფილან!

ერთხელ, იმათ კამპანიაში ბოთლიკით ღვინო და ზაქარსკა შავიტანენ. ძალიან სპორტდონენ, დაინახეს თუ არა, მანერტალნათ გაჩუმდნენ; ის კი იასნათ გავარჩიე, წოცა თვეს თუო „მაია მოდისა და მარიფათიანათ უნდა შევხედოთ, ყველა მბაკიე სნდა მოვიდეს ნადიროვკის გროაზე და იქ უნდა შევხედოთ“.

ვა, ჰელემთ-მელეთი მაშივიდა; ეჭვიანი ჯეჰელი ვიყავი და მე სულსხვა ანგარიშზე წაველ რაღა, რეინოს-ტი გავიკეთე... ჰო, მე დამეფყდა მეთუო რომა, მაშინ ბინდენ თალისას ქალი მომეწონა, რომელსაც სახლით მინა ვიჭრო; პატიი დაწინსულთ ვიყავი, რაღა და ერთხელ სლუჩინიანთ იმ სიალისტენსაც გავაცანი კაზონი ტრატ-თანა.

ვიფიქრე, ეს ბემურაზები აქ რაღაზე ლაპარაკობდენ, შმოველ გაჩუმდნენ, არა რომ აქ იზენაა, ამათ ოლბათ ჩემ მიათისვის ნადიროვის გორაზე სციდანია დაუნიშნია და ჰამაც თავის ძმაკაცებსაც იქ ევატყვიებინა, რა ხერიში ჩააღებენ იმ გოგოს? ნაინე ვინმეა და ალბათ მათკუეს მეთქი... უკან როცა გამოველ კარების სკეაინაზე მივა-ღე ყურე და უსმენ. ისეც დიიწყეს გაცხარებული ლაპარა-კი სულ რუსულად იძახდნენ: „მაია, მაია და მაიაო“. ბოლოს არბოლივათ გავიგინე:

— ამხანაგებოჯან, კვირას ჰამ პრაზნიკი დღეა და ისე გავალოთ, რომ ვერათი ვაიგებსო. ყველანი ნადიროვ-კის გორაზე მოდიოთ და იქ შევხედეთ მიათსო. ესლა კი საშენნია აღარ იყო, ჩემ მაიაზე ლაპარაკობდნენ. იმ ღამეს თალიშს ოჯახში აღარ მივსულვარ, ჰამა, მაიას სულ სწინაბორს უყეთებდ და ჩუმათ გმედავდი, თუ საღ მიდიოდა.

კვირა დღეს, დღითვე ნადიროვკაზე წაესულვარ, ცემამ, ეს ლუპუსტაცები იქ არიან, სხებინც თითო-თი-თოთ მოდიან... ბევრნი შავროვდნენ, ჰამა ეს მაია მინც არა სჩანს. ბოლოს ერთი იძახს:

— ჰა, ესლა დროა, დაიწყეთო, ჰამა ფრთხილათ იყავით, შშიინი არავინ გამოინდეთო, მეც მიცნეს და თავისთან მიმიშვეს,—ყური დაუვდე, ოღონდ ბურმაროლს არ უღალატუო. მამენტალნათ ბაირახიც გააჩინეს, ერთი სკამზე ავიდა და იძახს:

— ტავარიშნი, დაზდრასტუიტ რაბოჩი პრაზნიკ ჰერიე მაია, რომელიც რომ სავდინენია უზამს ყველა პროლეტარიატს და იმ პირძელ კაპიტალისტებს უნიჩ-ტოენია გაუქმებეს, ჰამაც დალოი ნაში სამოდერჯავია და ეს ჩვენე ლუპუსტუტი ნიკოლოზი, რომელიც რომ აქმადის ჩვენ სისხლისა სომაღ, ჰამა ესლა კი ყოფას უტრებოთ! დალოი პრისტაე, მარადოე, აკალოშიკი, ჯანდარსკი სტროიაო.

ესლა კი ყველაფერი გავიგე, თურმე „მაია“ თა-ლისას გოგო კი არა, სოციალისტების პრაზნიკი ყოფილა პარკველა მათი რაღა!... კიდევ ბევრი ილაპარაკეს. ისეთი რამეები თქვეს, რომ სულ ჰემიარი დამეწო და მა-მენტალნათ რეშენია ვქენი, რომ მეც ბუნტოვჩიკი ვაგზ-დეჯეტქლოზის ჰოპოაბები ავაფრინე რაღა. ეგნებო:

— მძებოჯან, იყოღეთ, სიტყვა მამიკია, რაც რომ ტაი-ნა ავა სოქვით, ყველაფერი ჩვენში დარჩება ჰაა, მეც ჩერჩურ ჯავრი მჭირს იმ პოზოზორა გარადოვისა, რომე-ლიც რომ სულ ნისიათა ხარჯამს და ჰამაც მაშინებს, ისე, რომა პატიე მეც ბუნტოვჩიკი ვარ მეთქი... ერთიც ენა-ზოთ, მარტენა ხარეს ვაგხედე, უცხათ უდარმა დამა-რტყა: ეხედამ, აქეთ-იქიანდ ჯანდრების პრისტაკები და გარათოვები არ მოდიან?!

მე არ ციცი რომელ თამის სოროში შავძრე და ეს ბუნტოვჩიკები კი იძახიან:

— ამხანაგებოჯან, არ გაიქეთ, ვისაც დამალული

გაქეთ, ყველამ ამოიღეთ ლეეროე, ყუმბარ, რუქო, ჰუმკუ და სულ მავათ მიუმერიოთ, შეეშინდებათ და თავს დაგავნებებთო.

მე მოკვტურცხელ, ჰამა საითაც ვაველ, პუპუზ, ეს ბემურაზი პრისტაე-აკალოშიკი, გარადოე-ჯანდრები წინ არ ამეტვინენ? დამეჭირეს და დაბალ სანდრუს ტყა-ვიეთი ტაბოცში გამატარეს—შეგვეს რაღა:

— ხბტი ბუნტოვჩიკი, საცილისტი, საღ წაგვიხალე? ჯერ ჩამოვაგარბობთ და მერე ემტაპეტით პრემათ კატრ-ენაში გავაგზავნიოთ!

— ეგნებო— გასაღინ ჯანდარ, ვაში სიატალსტკა, ბემურაზი ვიყო, თუ მე ბუნტი ვქენა, მე აქ სხვა ანგარი-შით მოესულვარ და სლუჩინათ რაბოჩი მიტინე ვნახე, ჰამაც, ვინც რომ ბუნტის თავი და გლავენია, ყველას ნია-ზუსტრათ ვიცნოვ და ჩამოვიტოვლო-მეთქი.

ბაშფორთი ვაჩვენე, გაიგეს რომ ვაჭარი კაცი ვარ და ვეულოვბა დამიწყეს. მე წამომიყვანეს, ჯანდარკი უპრაულენიაში, სლესტეია გამიკეთეს და რაც ვიყო,გი ყველაფერი უშაბე. მეროე დღეს გამამიშვეს და ჰამაც მადლობა მითხრეს.

ის ბუნტოვჩიკები კი ზოგი დაეკრათ და დაეკირათ, მერე კიშპირის კატრენაში გაგზავნეს, თურმე გლავნი ბალშევიკები ყოფლოყენეს, ესლა კამსრებათ არიან!

ასე გათავა მაშინ ჩემი ბუნტოვჩიკობა, ჰამა, ესლა კი ვენაოე, რომ შიშისგნით ასეთი ბედოვლოთობა ექენი და ჯანდრების ხარე დავიკირე. სულ ერთია, იმათუ პარა-ში იყო ჩენი მარიფათები.

ფარსადან.

გრიკელდაზ ხალისგონარ
მაისისსათვის

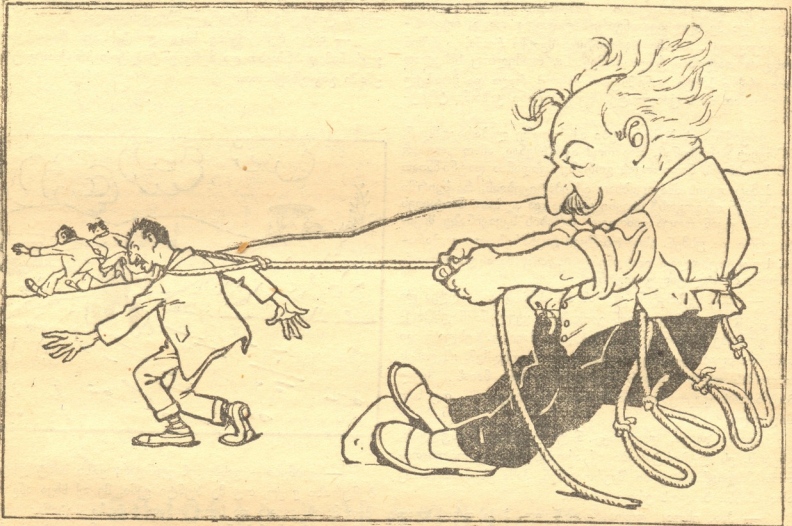
განს. „გუშა“-სე და ჟურნ. „ბარბაროზი“
მაისში ბამოვა „ბარბაროზი“-ს

ხ უ თ ი ნ ო მ ე რ ი

ველარსად წამიხვეალ

მეზობრული შარჟი

სოფლები უუქმოთ არიან ლარჩენილნი მაშინ, როცა ტფილისში უამრავი უმუშევარი ეპიპე-
ზია, რომლებსაც არ სურთ სოფელში წასვლა.

ამხ. კაშხაძემ: თუმცა ძლიერ სწრაფად ვამიზნინებს ექიმები, მაგრამ ეს ერთი ხომ მაინც მოვახვედრებ ხა-
ლეში.

ციკლონი, ანტიციკლონი, ჩეხგერლინი და პასკა

(გურული სცენა)

— ქრისტელადგა მასიკო, მრავალ წელს ვნახე ჯან-
ბრთელი და გული მზიარული!

— შენი მტერი ადგა ისე ჩემო ქიშვარი! მარა შენი
ნახვა მაინც ძალიანი ვამიხარდა, მამა ნუ წამიწყუტდება;
რეთი ხანი მიწოდდა თქვენსკენ ვადმობრაკუნება, მარა
არ იქნა, ვერ მოვიცალე; ხან ციკია გამიბთა ავით, ხან
იგი ვადარეული ბიჭი ჩასევს ნაობაზში, მერე კიღო ეფ-
როსინემ თეძო ამოიგდო და იმის წამლობას ვადაცყვი;
ახლა და ნასესხები ისე ვაკვიდა, რომ სიმინდის კაკალი
არ ჩამიგდია ყანაში; თუ არ დავფაცურდი და ერთი ორი
ჭკეცა მიწა თვარ დაეთესე, შიმშილით ამოვწყდებით და
იფია.

— რას ჩივი მასიკო, ჯერ რა დროის თესვაა, ხომ
არ ვადარეულხარ ამისთანა პატოსანი კაცი, შენც ხომ
არ აყვი იმ ყაზირალესს, აღღვმა რომ ყველიერში გა-
დმეიტანეს, ყველიერი კი ხორციელში ვაგვითენეს, შენც
ხომ არ შემოფლია ახალი სტილია თუ რაცხა ჯანდაბა?

— ახალია თუ ძველი, მაგი რა ვიცო, მე ისე ვშობი,
რავრც კალენდარშია დაწერილი.

— რომელ კალენდარში, შეკაციო, წრუვანდელ კა-
ლენდარით, დღიხარ თუ? დალუპულხარ კაკალი კაცი და
იფია სწორეთ! „ტანტაროზი“ მაინც არ წაგიკითხავს,
რადერ ამართებდა მის ვამომცემელს?

— „ტანტაროზი“ რათ მიზნდა, კიი რომ არ არის,

ამას მეც ქე ვხედავ, მარა სხვა რომ არ არის, მეტი რა
ვასაქნი გაქ, იმით უნდა დაიკმაყოფილო მოთხოვნილება.

— აი მართალია, მარა მაინც თონხა-თესვის დრო
რომ არ დამდგარა ჯერ, ამას უკალენდროთაც კარგით
ვხედავ.

— რაე არ დამდგარა, შე მამაცხოვნიებულო, ვერ
ხედავ რაფერ დღუცხუნა მხემ?

— დღეს კი დღუცხუნა, მარა ერთი ხვალეც ნახე—
ციკლონი რომ ვადარეოვალდება შენს ეზოზე! იმდერი
წვიმა დაახორიშინოს, რომ, მეოანი, თესვა კი არა;
თავიც ვერ ვამოყო ვარეთ.

— რომელი ციკლონია, შეკაციო, ერთმა ხომ ვადა-
რა სათათრეთში, მეორე ციკლონი საიდან გამოჩნდა?

— არა ზეზანიცო! სათათრეთში რომ ვადაჩრა, იგი
ანტიციკლონი ყოფილა, ნამდვილი ციკლონი ახლა მო-
ლის თურზე საბერძნეთიდან და იმისთანა აბდარი მოაქვს,
რომ სულ ძაგძაგს დააწყებებებს ქვეყანას.

— დღვილუქეთ, დღვიფსეთ და ის არის სწორეთ!
ჯერ იყო და იმ ოჯახ დაქცეულმა ჩეგრერუნმა ვაჭარ-
ვა საქმე თავისი ნოტებით, მერე ვინცხა შან-აი-ში
გამოითა და იმან ვადავციყოლია, ახლა კიღე
ციკლონმა და ანტიციკლონმა აღარ ვაგვარ-
თეა საშველი... მოდი და ამფერ დროში დაუდღვი კაცმა
გული მუშაობას! არა, ამ ბოლო დროს მაინც ნამეტარი

ბოთლი ღვინო

ქიათურის წითელ სსადილოში ერთ ბოთლ ღვინოზე მეტს აძლევენ მხოლოდ პასუხისმგებელ მუშაკებს.

(მოწერილი ამებიდან)

— კაცო, აქ ხომ ერთი ბოთლი ღვინის მეტს არ იძლევიან... მაშ რა ჯანაზა დაათირო ე იჯახქორი?
— ალბათ პასუხისმგებელი ვინმე უნდა იყოს!

აირია ეს ღვინის გაჩენილი ქვეყანა და კაცმა არ იცის რა ფერ წვა ჩვენი საქმე! სად იყო წინათ ან ციკლონი, ან შან-ყაიში, ან ჩებერლენია თუ რატო ჩემბოლოთი საესეა, რომ სულ ტრაბახობს—ამის ვინამ, იმას ვინამ, კომუნისტებს სულ გაველტვა, მარა ცარიელი სიტყვების მეტი არაფერი გვინახავს მიგან.

— კაცო ჩებერლენი რა შუაშია, ღობე გავირღვია იმ კაცმა, სათესლე კაკალი წუგართვა თუ რაფერ შეგიშალა ხელი ყანის მუშაობაში?

— რაფერ და იმეფრ, რომ ვახეთები სულ იმ იჯახ-დაქეცული შესახებ სურენ—ჯარებს ავრევებსო, უშვებულ პარახოთებს აშენებსო, ჩვენ მეზობელ ხელმწიფეებს ყველას შვილები მოუნთია, რომ ჩვენთან ჩხუბში ჩაითართოს: იმეფლა ზარბაზნები გაუკეთებია, რომ ზათიში რომ ისროლოს, მოსკოვში კვერტებს დაამტერებსო...

— მერე რა შენი საქმე რასაც იზამს ის კაცი. ჯარს შეაგროვებსო თუ იწლოვებსო?

— ე, ჩემო ქიშკარი, გეტყობა პოლიტკაში არ ყოფილარ მინდამინც გამოჯანჯილი და იმხა ჩივი უნებულ პარახოთებს აშენებსო, ჩვენ მეზობელ ხელმწიფეებს ყველას შვილები მოუნთია, რომ ჩვენთან ჩხუბში ჩაითართოს: იმეფლა ზარბაზნები გაუკეთებია, რომ ზათიში რომ ისროლოს, მოსკოვში კვერტებს დაამტერებსო...
— მერე რა შენი საქმე რასაც იზამს ის კაცი. ჯარს შეაგროვებსო თუ იწლოვებსო?

— აბა, პოლიტკაში ჩამორჩენილი შენ ყოფილხარ! ნაკლებათ მოსულა ჩემბერლენის პარახოთები ბათომში! კაცო, მართლა ვახეთს არ კითხულობ, თუ რაფერაა შენი საქმე, რომ ამისთანა აბდლოს ლაბარაკობა, ამისთანა ქუეჩიანი კაცი! მაგას, რომ ჩივი, ჩვენი მთავრობა ხინკილაზე დაპატივებს თუ? ჩვენც ხომ კაცები ვართ და ყაბალაი გვახურია, ჩვენც ხომ გვეყავს ჯარი და მერე რაფერი ჯარი, არ იკითხავ! ვერ გვიფიქრე რა თქვა საბჭოების ყრილობაზე ამხანაგმა ლევანდოსკიმ? არაკაცო, თან ჩხუბი არ გვინდა, თუ თავს დავგანებებ და მუშაობაში ხელს არ შეგვიშლიან, ჭე ექნებოთ ჩვენს სახლში და ეხოში ფეხმოკეცილი, მარა თუ გადაგვეკიდებინ, ჩვენს სახლში არ დავგვეყენებ და მშვიდობიან მუშაობაზე ხელს ავადლოებენ, მერე ჩვენი ბრალი არ იქნება, თუ ჩვენი დაშლილი ბიჭები—წითელიარმილები—ხელს გამოიღებენ და კაი მაგრათ შეუტყუენ გვერდებს ჩვენს მტრებსო. ასე თქვა მამანუწამიწყდება ლევანდოსკი.

— აბა შენ დაჭრმარტივებული ხარ, რომ ჩებერლენი ჩხუბს არ ავკეტხავს?

— მისი ნებაა. ავკეტხავს—თავს გაიტტეს, არა და ჭი იქნება მიზა ლამაზათ.

— აი შენი აზრი ჩებერლენის შესახებ, მართლა ქტუში დამიჯდა. მარა—აი ჩან-ყაიში რომ ვაღელდა რევოლუციას და იმპერიალისტების ბანაკში ამოყო თავი, აი ჩაღას ნიშნავს?

— რას უნდა ნიშნავდეს, ლალატს და მეტს არაფერს. იმპერიალისტებმა მოქაამეს, თუთხმეტი მილიონი ჩუყარეს ჯღოში, ისიც ვადიროს და შეუშნა და გლხებს, რომლებიც ჩინეთის თავისუფლებისათვის იბრძვიან, ჩხოსავით დაყარა ცხელი ტყვია.

— ეი უდამისს, რა უქნია იმ საჯაყი საქმე! თავს-სლაგი დავახსი მაგისთანა კაცს, ფულის გულობა რომ გაყიდის თავის ამხანაგებს... მერე ისიც შითხარი, თუ ხათირი გაქ, აი ლალატი არ წახათენს რევოლუციის საქმეს.

— კაცო, მაგას რავა ჩივი; ლალატს მარტვა ხელის შემლა შეუძლია; არ გახსოვს რაფერ უღალატეს რუსეთის რევოლუციას ჯერ კადეტებმა, მერე კერენსკიმ, მერე—შენ შევიცხა, მარა რევოლუციამ მინც გამიარჯვა! ისე იქნება ჩინეთშიც, პოლელტარიატის ძალას ვინ ვადუღება წინ! მართალია, ბევრი მოღალატე გამოჩნდა, ბევრი ღენერალი გადაუღებს რევოლუციას კვანტს, მარა—ბოლოს თითონვე მოაუკუნეს ცისკრს...

— შენ პირს ზაჭარი, ჩემო მსიკო! ასე ცერცვავით რომ ჩამიკაცელ ქვეყნიერების ამბავი, კაი პატრისცემა გეკუთვნის ჩემგან. მარა რაღაი დიდი პატრისცემის აჯა და ღონე არ მაქ, მღლი ერთ ნაჭერ პასკაზე მინც დაგაპტირებ! აქაფური უფემური პასკა არ გავანოს, ქალაქიდან გამოიშვან ჩემმა ბიჭმა.

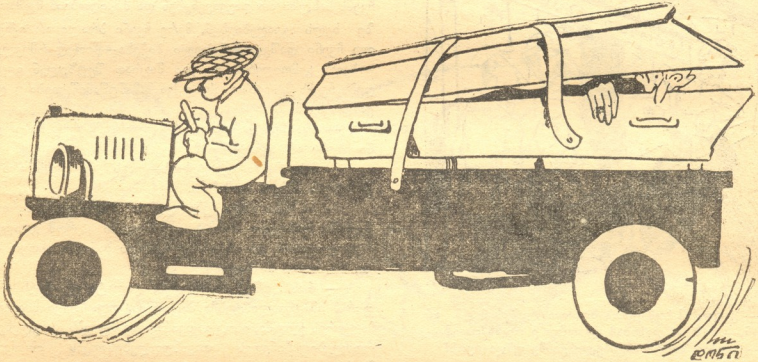
— რომელმა ბიჭმა? შენი ბიჭი ხომ პარტიულაა, პასკას რაფერ გამოგავჩვენებ!

— რა ვიცი, შენი არ იყოს, ახლა ისე ვიროა ყველაფერი, რომ თასისა და ბოლოს გავრა შეუძლებელია! პარტიული იყო, რასაკერეველია, მარა ეხლა მგონია, აღარ უნდა იყოს! გინდაც რომ იყოს, პარტიულობა პასკის ქუემას რას დაუშლის! წავიდეთ ავრ სახლში და ცოტა ხანი კიდევ ვილაპარაკოთ პოლელტარაზე, იქნება ამის შემდეგ ღამე გეგობე დაშლილი.

ველახტი კურბუთი.

ხელა მაინც მედიკოსოს

ჯანსაქობაში წარმოდგენილია პრაქტიკი, რომლითაც გადაიმდებ სნეულებით გარდაცვალებულ პულების გასვენება ჭუნაში გადახდილი კუბოთი აკრძალულ უნდა იქნეს. მიცვალებული გასვენებულ უნდა იქნას დახურულ კუბოში მხოლოდ ავტომობილით.

მიცვალებული (კუბოდან): თქვე ოჯახპირებო, ისეთი ბედი მეწვია, რომ ხიკვილის შემდეგ მედიკოს ავტომოში ჩაგდომა და ხელა მაინც გადმომხედეთ, რომ დამინახონ ჩემმა ძმა-ბიჭებმა!

როგორ გაითენა ილიკო ალბოგა

მთელი კვირა ემზადებოდა ალდგომისათვის ილიკო. ყველა რომ დიდ ფაცაფუცში იყო, ილიკოს სირცხვილად შეიჩინა ტოლ - სწორებში გამოხსივტილიყო. დიდი უნარი იყო საჭირო, რომ ამ მდგომარეობიდან ურცხვენელად გამოხსულიყო ჩვენი ილიკო.

თავისი მცირე ჯამაგირით, იგი ვერაფერს გააწყობდა და ამიტომ საგონებელში იყო ჩაგარდნილი.

ჯამაგირიდან ამჟამად მას აღარაფერი ერგებოდა სრულდებით. აქეთ ეცა ილიკო, იქით ეცა. დასკვნა მთელი წერებები. აამუშავა ტვინი. იგარაუდა, იანგარიშა და ზღმდომის წინააღმდეგის თითქმის ყველაფერი დაამზადა. აილი 30 მ. მაისის თვის ჯამაგირის ანგარიშში ავანსად მოაგროვა 40 მანეთამდე ნაწინომ - მეგობრებში სესხად. დანარჩენისაც ნისიად შოვნის იმედი ჰქონდა და ამრიგად თავი უკვე ჭულში დაიგულა.

ყველაფერი რომ მოიმარაგისა, ილიკომ, კმაყოფილებით გადახტა თავის ცოლს ელენეს და დიმიტრი ჟიხრა: -ჰა, აბა როგორ გევიხა ჩემო საყვარელო ელენე, ისეთი ენა დღეს როგორც ქრისტეს აღდგომა გულს როგორ დაგაწყვეტებდი. რაც მთავარი და მთავარი იყო, უკვე შეძენილი მაქვს აღდგომისათვის: დინია, (სამი ვედრო) ზატკანი, გოჭი, ინდოური და სხვა. პასკის საქმეც, ხომ მოგვარებული გეაქვს, ასე რომ ყველაფერი ჩინებულად გამოიწყო და აბა შენ იცი ჩემო ელიჩკა, თუ არ შემარ-

ცხვენ და გამომაჩენ მტერთანაც და მოყვარესთანაც. მთელი მილიეთის ხალხი ბუხივით ირეოდა გულში იარბუკაში მამასისხლად გახდა ყველაფერი, და როგორც ხედავ ჩემო სულიყო ყველაფერი მოვგვარე და ახლა თავისუფლად შემიძლია ამოვიხსნეთქო. არც მტერთან შევრცხვები და არც მოყვარესთან. ელენე მაინც და მაინც არ იყო მთლად კმაყოფილი ყოველივე ამით. მიზნები უკმაყოფილებისა იყო ის, რომ ელენეს სააღდგომოდ გაბარებული ტუფლები და კაბა რჩებოდა დაუსხნელი, რაც აიხსნებოდა ლულის უქონლობით.

— ჩემი გაჩენა დღიწვას ზარემ და დეიდაგოს, არაფერი იღბალი მე არა მაქვს. მართალია სააღდგომოთ ჩინებულად მოვემზადეთ, მაგრამ ისიც ხომ ცხადია, რომ უტუფლოთა და უკაბოთი ვრჩებამ სააღდგომოთ. მთელი ხელხი მე უნდა დამცინოდეს, მაშინ, როცა ყველას ახალ-ახალი ტუფლები და კაბები დამამუენებს; მე გული უნდა მომწყდეს და მუცელში ჩამივარდეს. ელენე თან ასე წუწუწუნებდა და თანაც ინდაუს ასაკივებდა სამზარეულოში ილიკოს ნემსივით დაესო გულზე ელენეს ასეთნაირი საყვედური. სხვა გზა აღარ დაჩერებოდა: უნდა ენუგეშებოდა მხოლოდ გულ - დაწყვეტილი ცოლი.

— არა უშვას რა ჩემო სულიყო, ცოტა კიდევ მოითმინე და ყველაფერს მოვგვარებთ. კაბასაც გიყოს დღეს ტუფლებსაც. სულ შევიობ - კოვერტებში გამოგაწუ-

მ ე ნ ი ლ ე ს ი ა ე

სტუმრებს დასჯირდება, დაწარინებს ნურაფერში ნუ მოუკრიბებთ მაინც და მაინც.

— კი მაგრამ, სირცხვილია კაცო, სირცხვილი.

— ჭალო, გამიზინე მეთქი, ვაქს სულით და გულით უნდა ასაძიებო, თორემ იმეს ქურჭელს თან ხომ აქ აიკიდებენ?

— მე კიდევ და კიდევ მე უცხო ხალხის მომერდება თორემ...

ისე ლაპარაკობ, თითქოს შენს დღეში არაფერი არ გენახოს? თუ კი გველირება და ეგ ხალხი მოვიან ჩვენიან, შენ კიდევ უარზე უნდა დადგე? მე გუებნები, რომ პატივი ეცი, როგორც შევედლოს და მოგებრადესმეთქი. მეთევ ხანს კიდევ თითბირა ცოლქმარმა, დაამზადეს ყოველივე და თითქმის ნაშუაღამევს მიწვენ დასაძინებლად.

ილიკოს ღიღნას ძილი არ მოკიდებდა. ფიქრობდა ხვალისდღე დღეზე. ფიქრობდა მომავალზედაც. აწუხებდა და ხელმოკლებდა, აწუხებდა უფრო სააღდგომით გაწყვეული ხარჯები და დავალიანება.

ის იყო ზეძინა კიდევ ილიკოს, რომ თვალწინ გადაეშალა ხვალისდღეის დღის სურათი: თითქოს აუარებელი სტუმრები შეკრებილიყვნენ ილიკოსთან. ტრიალებს ცოლი და ქმარი. აზარ ყოფნის სტუმრებს დასავალითი დავილი. ნახებრება ფეხზე სდგას. ჭებების, საინების, და დანახანლის დიდი ნაკლულოვანებაა. ილიკო სირცხვილით იწეება. სვამენ ღვინოს. მღერიან მრავალკომიერს. დაიცალა ერთი ვედრო ღვინო, მეორეც, მესამეც დავიდა ძმომღი. მოეკიდა ცეცხლი ილიკოს გულზე. ყველაგან ყველაფერი დაეკეტოდა. სარდაფები, რესტორანები, დუქნები, ტოლუმუშაში ისერის პრეტყელ - პრეტყელ სიტყვებს. აქებს მასპინძელს. იმღერიან. საუბრობენ. ხუმრობენ იციანიან. მზიარულობენ. აგერ გამეგ ლოცავს ილიკოს. პირდება დაწინაურებას. ილიკოს სინაურულის ჟრუანტყელ უფლის ტანში, თანაც სიმურის აფლი ასხამს, რომ ღვინო გამოეღია და იმედიც არა აქვს, რომ სადღე იშოვოს.

ისმის მრავალკომიერი, ღრინაყელი, სიცილ-ხარხარი. ილიკოს თითქოს თვალბრძო უზენებლდა. მუხლებში იკეცება. სურს ხმაშაღლა დიციკორის ხმა არ აქვს. ხელდვს თითქოს ბნელს კუთხეში შეზარხოშებულ გამგეს ელენესთვის ხელი მოუჭევია. ეჭურჩულება რალაცხე და თანაც ჰკიცის აშკარად. ამიწუნებს რალაცას ილიკოზე, თითქოს დასცინის კიდევ. ელენეც გამზიარულებულია წწორის ფურცელით ეტხასნება გამგეს. თითქოს საყვიდურობს ქმარზე. საყვიდურობს, სააღდგომით ტრფლუბი და კაბა რომ არ გამოუხსნა ილიკომ.

იწურება იფლში ილიკო. სურს კბილებით დაგლიჯოს გამეგ.

მაგრამ ამათი, ყელიდან ხმა არ ამოდის, იტანჯება, წვალობს.

ასეთი წვალებით გაათავა ილიკომ ის ღამე. შერცხვა. ელენესთვის არაფერი გაუმოხლა. ელენეც გააზადა ყველაფერი. შესრებად 12 საათი, მაგრამ ალოკოსთან არაინც არ მოვიდა. გამოვიდა ილიკო აივნებზე სწყურით, რომ სტუმრებს მოვიდნ მასთან, გამზიარულებს, მაგრამ ამაღ. ფიქრობს თავისთვის, თუ რატომ ეასწია ამოდინა ხარჯობა, რისთვის ჩაგრადა ვალზე. დაღამა კიდევ არც ილიკოსა და ენესეს კბილი ავიაგრჩე არ დაუღვამთ. გათენდება რომზაბათი.გახსნა ილიკომ კვარტი.გამოცალა ერთი, გამოცალა მეორე, შეზარხოშებული გამოვიარა ქუჩაში. მოუყარა თავი გამვედლოს და გამოვიდეს, ნაცნობა და უტნობს. დაიცალა ღვინო, გათავდა ხორავი. სამედეგ გადააბა ერთმანეთზე, დაიფევა კიდევ ელენე. ელენე სიკაბასისაგან თვალებიდან ცეცხლსა ჰყრიდა. ილიკო კი სიმთვარლისაგან დაბარბაცებს და გაიძახის: ასისწუ იმით საჩქებს ვინც არ მოვიდა. ვაქს რომ სახლი ეწოდნენ ხელი მიივც უნდა მოითბოსო. ამდენი ხარჯი ვაქსწე და ქეიფითაც კარგად უნდა ექეიფოო.

ოდილ მადრ.

— როგორ ჰყვიდ გირვანცა ვაშლს?
— შენთვის კუკლავან ორ შურად ეღირება!
— მეხი კი დაგაყარე მაგ თავზე, შე კინძო, შენა!
— მე თუ კინძო ვარ შენ კი გიმნახიტკა ხარ, რალა?

ყოფ. ექტორია და ლორეანაც განდებდა, ასე რომ მაგისი ღარდი ნუ გეძინება ჯერ ეს აღდგამა გავითვინო და ყველაფერსაც მოვესწრებით. ასე ჩემი ელჩიკა, მოვიტმინოთ, ვალეხი მივრეკ-მოვრეკით და ყველა სურვილებს ასრულებს გაგიადვილებსა შემდგისათვის. ელენემ უბედობით ჩაიქნია ხელი და განავარძო თავისი საქმე. ვას-ვაკე გამზადებული ჰქონდა ფურნები გასაზავანდ-ინდაური ჩასაკიებელი იყო. გოკიც და ბატანიც შესაწყავად გაანზადეს. ყველაფერი მოგავრებელი იყო თითქმის, ასე, რომ სასოსი დალაგება და იყო საჭირო და მურქილზე ზრუნვა.

ელენემ დალაგა ოთახი, დასუფთავა ყველაფერი და შეუდგა სააღდგომო კვერცხების ღებვას. ილიკო ტრიალებდა, ფაცურობდა; აქეთმუდა ყველაფერს, რაც ენებრებოდა და როგორც შეელო.

— ელენე, ამა შენ იცი ხვალ თუ გამოვაჩენ. ხომ იცი ბეგრი სტუმრები გვეყოლება და არ შემატყვინო კაცი. ყველას შესაფერისი პატივი უნდა სცე; გამეგ, გამგის თანაშემწე, მდივანი და მოავარი ბუხვალტერი. ხომ იცი როგორი მოსარიდებელი ხალხია იცილი, რაც საუკეთესო რამე გაგანდებს ტკბილი — და გემრიელი იმითივის შემოიბანე. ნულარ დაზოგავ თავს, ამა შენ იცი როგორ ასაძიებდე ყველას, შემდეგ ისე ჩიხანხალა მიმსვლელ-მომსვლენებსაც თავის წყნეზე მიდგამა უნდა.

— კი კაცო, მაგრამ მარტო სასმელ — საჭმელით ხომ გერ დაგაკმაყოფილებ სტუმრებს? საიდან, ან როგორ გაგაჩინო მათთვის საითითაო ქურჭული.

— არა უშვას, საითითაო მზოლოდ მოსარიდებელ

ივლიანეს გასაჭირი

პატარა შემოსევმა სინამდვილიდან ი მოკმედა ხალ, რუსულიდან გადმოკეთებულ მოკმედად:

მისხანამე—ქვეგანყოფილების გამგე.
ქათამე—საქმეთა მმართველი.

ცანცარა—სტატისტიკი.

გოგუცა—რეგისტრატორმა.

ცხვირაძე—ცნობათა მაგიდა.

შეულაშვილი—დარაჯი.

ივლიანე—ადგილობრივი მცხოვრები.

(სცენა წარმოადგენს ერთ-ერთ ოფიციალურ დაწესებულებას, სადაც სდგას მაგიდები. ყველა მაგიდის ზევით—კედელზე წარწერა, თუ რომელი მაგიდა რას ემსახურება. ორი კარები: ერთი ხაერთი შემოსახველია, ხოლო მეორე—დაწესებულების უფროსთან შესასვლელი კაბინეტში. კაბინეტის კარის წინ სდგას სკამი, რომელსაც დასაჯდომი ფიცარი, ანუ წული ჩაღვრილი აქვს. სკამზე წინ, ანუ უკეთ რომ ვსთქვით, მთლიან ჩაფარდნილი ამ სკამში დარაჯი შეულაშვილი და დუკითხავთ არავის უშვებს კაბინეტში. შემოდის ივლიანე).

ივლიანე: (ათვალიერებს დაწესებულებას, გაიხედა-გამოიხედა და მოწონებით მივა მისხანამეძისთან) უკაცრავად, ამხანაგო... შეიძლება გკითხოთ...

მისხ.: ბრძანეთ, მხოლოდ მოკლეთ და გარკვეეთ.

ივლიანე: კი ბატონო... მე მინდა პატარა ცნობა და თუ შეიძლება...

მისხ.: (წვიხეთ): ამ წარწერას ხედავთ? (უკითხავს ხაზგამხმ) დაწესებულების გამგე: მიხვდით?

ივლიანე: კი, ბატონო, მიგხვდით

მისხ.: ჰო-და თუ მიხვდით, მაშ რემთან რა გინდათ? ცნობების მისაღებად არის ცნობათა მაგიდა.

ივლიანე: კი, ბატონო: მარა სადაა ის ცნობათა მაგიდა?

მისხ.: მოკალაქე, თქვენ მოშ-ი იცით?

ივლიანე: რა ბრძანებთ!!!

მისხ.: მოშ—შეინერული ორგანიზაცია შრომის.

ივლიანე: აა, მიგხვდით, ბატონო, მიგხვდით. მე მეგონა მოშ-ია გბრალზე თუ მელაპარაკება თქვა! ქე არ გავუტყუებთ კაცო!

მისხ.: (გაღაპრით და ხაზგამხმით): მაშ იცოდეთ, მოკალაქე, რომ მოშ-ს ძალიან ყველა აკეთებს მხოლოდ თვის საქმეს.

ივლიანე: კი, ბატონო, მარა...

მისხ.: კმარა! ცნობა თუ გინდათ—მიმართეთ ცნობათა მაგიდას.—წერტილი... მორჩა-გათავადას!

ივლიანე: (ვევრდნება): რა გულუცა, ვინცა ემსახურება? რას წერდება ეს ვალების წერს, ესა! რავა თათრულ კვებს მიუღავს ის თავი. ვაი, ზენს პატრონს უბედურს! დიდი საქმე იქნება ახლა, თუ მიმასწავლე შენმა სიტყვებმა! რავა, ლაპარაკებდაც ხომ არაა ნეტა, ეს რეკიმ-ეკონომია! დაუყვი ახლა და ეძიებ უნდა მოენახო. მეტი რა ღონეა (კითხულობს წარწერებს): „საქმეთა მმართველი“... „სტატისტიკა“... რეგისტრატ... სადა დაწესებაშია ეს ცნობათა მაგიდა! ალბათ საქმეთა-მმართველს ეკუთვნის. სახეც, რაცა. კაცური აქვს და მოდი შევეკითხები, რაც იქნის-იქნის (მიღის საქმეთა-მმართველიან): ამხანაგო!

ქათამე: მომიბოძინეთ, ამ წულს...

ივლიანე: კი, ბატონო, კი შენი კორიემე. ა, მირონში ეტყობა, რომ ნამდვილ კაცური კაცია. (ცომა ხნის შემდმ მორადებით: უკაცრავად—შეიძლება გკითხოთ?)

ქათამე: ბრძანეთ.

ივლიანე: მე მინდა მივიღო პატარა ცნობა და... ქათამე (აწუვებინებს) უკაცრავად, უკაცრავად! როგორა გგონია თქვენ, მე ცნობათა მაგიდა ვარ თუ?!

ივლიანე: არა, ბატონო, რამე—მე მეგონა რომ...

ქათამე: თუ არა და, მაშ რა დამოკიდებულება მაქვს მე თქვენს ცნობასთან?

ივლიანე: კი, მაგრამ თქვენ როგორც საქმეთა-მმართველი...

ქათამე: დიხ, მაგრამ, ყოველ შემთხვევაში ცნობათა მაგიდა მიინც არა ვარ.

ივლიანე: ფუ დასწევებს ემსახება აა, სად ჯგანააშია ის ცნობათა მაგიდა?

ქათამე: ვთხოვთ უმართებულო სიტყვებს ნუ ხმარობთ. ცნობათა მაგიდას ყველა გარჩენებთ—წერტილი! მორჩა-გათავადა!

ივლიანე: (ცივად მოზორდება) ეე, ამხანაგ დაუსვა წერტილი ვის ვკითხო ახლა რომ არ ვიცო (შეხედავს რეგისტრატორს): ვკითხო ბარონსა?! (შეხედავს სტატისტიკს): არა, მოდი ჯერე ამ ახალგაზრდას შევეკითხები. რაღაცა წყნარი სახე მოუჩანს და იქნება ქრისტიანულად დილაპარაკოს. (მიღის სტატისტიკოსთან): ამხანაგო!

ცანცარა: ასლავე. (გუგუცას) გოგუცო, გენაცვალე, მითხარა, ერთი საიმედო სიტყვა მითხარა, თორემ აღარ შემოძლიან მეტი! შიშით მიე... (ხელს წააჩანს).

გოგუცა: ცოც!... ხელი ფაფას!

ივლიანე: (ამათი არშეთობის მაყურებელი, მოთმინებით გაშლული, ხმა-მალდა). ამხანაგო! (გოგუცა შეშკრათლივ გადმოსტება და თმის სწორებით მიღის თავის მაგიდასთან).

ცანცარა: (ივლიანეს): აი, ტაბურეტკა, დაბრძანდით. ივლიანე: ვმადლობთ, ჩემო ბატონო. მე, მანდამანც დიდი საქმე როდი მაქვს. მე მინდა პატარა ცნობა, ჩემო ბატონო...

ცანცარა: უკაცრავად, თქვენ, ალბათ, ცან-სან-სანი-დან თუ ხართ?

ივლიანე: (გაკვირვებულად): რა ბრძანებთ?

ცანცარა: ცან-სან-სანიდან.

ივლიანე: ვინა, ნამდვილთ კიტაიელი ევრონივარი? მე, ბატონო ქართველი ვახლავარ.

ცანცარა: რის ქართველი, რის კიტაელის? მე გკითხებით ცან-სან-სანიდან თუ შოღისართ?

ივლიანე: რაია, ბატონო, ის ცან-სან-სანი! მე კიტაელი გოგოლი ვგონია.

ცანცარა: ცან-სან-სანი—ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველო.

ივლიანე: ამ აარაფერი დამოკიდებულება მასთან არა მაქვს...

ცანცარა: აბა, მაშ შან-თან-სანიდან იქნებით.

ივლიანე: დღეაია, რა ვქნა აწი! არ ვარ, ბატონო, კიტაიელი, დმერთი, რჯული. ქართველი ვარ, ამხანაგო, ქართველი.

ცანცარა: მე არ გკითხებთ ქართველი ხარ, თუ სომეხი...

ივლიანე: აა, რა ჯგანააა: ბატონო, ეს შან-თან-სანი?

ცანცარა: შან-თან-სანი—შრომისა და თავდაცვის საბჭო...

ივლიანე: მერე და რა დამოკიდებულება აქვს, ბატონო, ცნობის მიღებას იმ ცან-სან-სანთან და შან-თან-სანთან?

ცანცარა: აი, მეც სწორედ ამიტომ გკითხავთ. ის ცნობა, რომელიც გინდათ. მიიღო—სტატისტიკურია თუ არა?

ივლიანე: არა, ბატონო, არა.

ცანცარა: მაშ ეგ მე არ შეხება. სულ ტყუილად და მაკარგენით აშენდი დრო და საქმეს მომაკლინეთ.

ვილიანე: (დამწუხრებულად): დედაია, რა გქნა აწი! ვის მივმართო, ვისთან წვედი!

ცანცარა: ვისთანაც გინდაო, იმასთან წადით. ჰკითხეთ რეგისტრატორებს, რა-კი სტატისტიკას არ შეეგნება, მუ რა საჩუქრს მიქვს თქვენ ცნობასთან! წერტილი... მორჩა-გათავდა!...

ვილიანე: (უცებ მოშორდება გაკვირვებულად): წერტილი?!

ცანცარა: (მკვახლად): დაიბ...!

ვილიანე: (დაზნებულად): რომ არსადაც ეს უპატრონო ცნობათა მაგიდა, რა უფო აწი! სუვევგან წერტილი და მორჩა-გათავდა! ვისთან მივიღე ახლა, რომ არ ვიცი! (მიღის რეგისტრატორსთან მოწონებით): ბარიშნა! (შეტის მოწონებით): ბარიშნა!

ვილიანე: თქვენ რა გინდათ?

ცანცარა: მე, ბატონო, ცნობა მჭირდება და...

ვილიანე: საიდანა ხართ, თქვენ?

ვილიანე: ჩემი სასლიდან, ბატონო. აგერ ოთხი საათი დავეუფლებდ ამ თქვენ კანცელარიასი და ერთი უბრალო ცნობა ვერ მივიღე.

ვილიანე: (უკაცრავად): თქვენ მე ვერ მიმიხვდით, მე გკითხებოდა: რომელ დაწესებულებიდანა ხართ და რა ქალაქიდან გაქეთ?

ვილიანე: (ვეგნით): ბარიშნა, მე არაფერ დაწესებულებიდან არა ვარ და არც ქალაქიდან მაქვს. მე პირადით ჩემი სახეზე ვარ მოსული. ცნობა მინდა, ბარიშნა, ცნობა და მიმიხვდით შენი ჰორი შემეყაროს, თვალია ქალი გადამრევა შიშით ამდენხანს რომ დღევივინე.

ვილიანე: თუ დაწესებულებიდან არა ხართ და არც რაიმე ქალაქიდან გაქეთ, მაშინ რა შუაშია რეგისტრატორა?

ვილიანე: (შეწუხებულად): დედაია, რაღა გქნა ესო! არც აქაა საშველი! ბარიშნა, იქნება თქვენცა გყავთ ქმარი, რომელიც გიციდით თქვენ და რაღაც უბრალო ცნობასთვის დაგაკვირებს. წარმოიდგინეთ რა მდგომარეობაში იქნება თქვენი ქმარი.

ვილიანე: თქვენ არავინ გკითხავთ ჩემს ოჯახურ საჩუქრში ჩარევას. უხრდივით! ვისაც ცნობები უნდა: აი, იქ იმ კუთხეში მიღონ ცნობათა მაგიდასთან და არა ქალაქს აწუხებენ! ნუ მიშლით, მომშორდით აქედან!

ვილიანე: თქვენ ვერ მიხვდით, ბარიშნა...

ვილიანე: არც მინდა რომ მიხვდეთ—წერტილი!... მორჩა-გათავდა!...

ვილიანე: აა, ავიც წერტილს მისვამ! მისთანა წერტილი დავისო, იცოცხლოს ვილიანე, რომე სულ ვიპოვი ვახსო! თუ უფო ამ გლახის ჰქირს, რავე შეინგრობა ეს ცვირპიბი! არა, რა ვეჯავრობს, რას ვეჯავრობს! (მიღის ცნობათა მაგიდისკენ ერთობ ნაწყენი, ფეხები არ ემორჩილება და ძლივს-და მითარევს, დადგება მაგიდის წინ და დრმაღ ამოიხაზებს): აა...

ცვირპიბი: (ვილიანეს): თქვენ რა გნებათ, მოქალაქე?

ვილიანე: (ხრულიად მოწყენილი იმ იმედით, რომ აქაც უარს ეტყვიან, ძლივს წამოიღულულულებს): ცნობა... ცვირპიბი: რა ცნობა?

ვილიანე: მე მინდა ვაგვიღო, სად არის ცნობათა მაგიდა და შეიძლება თუ არა, რომ მივიღო წერტილი?

ცვირპიბი: წერტილი? ალბათ თქვენ გინდალათ გე-თქვით ცნობა?

ვილიანე: კი, ბატონო, ცნობა, დიას!

ცვირპიბი: ეს ჩემგან შეგიძლიათ მიიღოთ.

ვილიანე: (გახაზრებულად): დედაია, სავეერტლო! მადლობა დღმართს, ძლივს! აი, კაცო. მიდი ერთი გავაკო...

ცვირპიბი: მოითმინეთ, მოითმინეთ! ეს გინდოდათ გეთქვით, მეტი არაფერი?

ვილიანე: არა, ბატონო, მე მინდა მივიღო ცნობა.

ცვირპიბი: არა, აქედან ცნობას მიღება არ შეიძლება. ვილიანე: (ერთობ გაკვირვებულად): რა ბრანდით? თქვენ ხომ ცნობათა მაგიდა ხართ?

ცვირპიბი: მაგიდა, მაგრამ არა განყოფილება.

ვილიანე: ჩემთვის სულერთია.

ცვირპიბი: სრულიადც არაა სულერთი, თქვენ კი მოტანილია გინდო ცნობა—მომეცით და მივიღებ, მაგრამ, თუ მიღება ვერცხვით ცნობის, მაშინ მიმართეთ ცნობათა განყოფილებას—წერტილი! მორჩა-გათავდა!

ვილიანე: დედაია! კიდევ წერტილი, კიდევ მორჩა-გათავდა!... სადა ვარ, ხალხსო, გამაგებეთ, თუარა ესაა შევიწმალე ჰქვიდან! (მივარდება დარაჯს, რომელიც ვაგვის კაბინეტის კარების წინ ზის, ძალიან გაჯავრებული სხამა-სხუპით): ჩქარა!... მითხარო... შენ გეცოდინება, ვინ არის მთელი ან წერტილების გამეგ?

ვილიანე: რომელი წერტილების, ბატონო?

ვილიანე: აი, ეს... დასწყევლოს ემშამა! წერტილები, მორჩა-გათავდა!...

შეუღალავი: რა წერტილები, რა მორჩა-გათავდა, თქვენ ხომ არ შეიშლით?

ვილიანე: (ფრად ნერვებაშლილი): შევიწმალე, დიას, შევიწმალე! არა, ბატონო ჩემო, მე ჩემს მიზანს მაინც მივალწვე: სად არის უფროსი? (დაინახავს ვაგის კაბინეტის კარებზე წარწერას და ჯიქურ მიღის კაბინეტისკენ): აა, აგერ აა ყოფილა გამეგ!

შეუღალავი: მოითმინეთ, აქ შესვლა არ შეიძლება.

ვილიანე: რავე, რატომ არ შეიძლება?

შეუღალავი: მანდ სხდომაა, არ შეიძლება...

ვილიანე: აბა, მოუტლი მაშ.

შეუღალავი: ტყუილი ცდა იქნება, მოქალაქე, რადგან ოთხი საათის შემდეგ ვერაფერს ვეღარ გააკეთებთ. აგერ თანამშრომლები მიიდან კიდევ.

ვილიანე: (ჯვდება): არა უშვებს რა, დოუტდი.

შეუღალავი: შეცადინება გათავდა, ამხანაგო; და ეკრობ პირს აქ განერება აკრძალულია.

ვილიანე: არ წყავ! მომეცი ან ცნობა, ან გამეგ, მე აქედან ცოცხალი არ ვგავ!

შეუღალავი: მე ვერაფერ ცნობას ვერ მოგცემ და ვერც გამცესთან შეგიშვებ, რადგან იქ უბრა სხდომაა.

ვილიანე: (ყვირილით): არ შემიშვებს?

შეუღალავი: ნუ ყვირი, მოქალაქე! გითხარათ ეს შეიძლება—წერტილი!... მორჩა-გათავდა!

ვილიანე: (საიჯემოდის მისხული, ყვირილით) რაიო, წერტილიო?! შენც წერტილს მისვამ შე გლახის ჰქირა, შე ჯღინკო, შე ჩიკორავ შენა... (სცემა კისერში და ახეულებს იატაკზე) მისთანა წერტილს დავისვამ, რომ მიხლდომრი ვეღარ ამოვიციოს შენმა ვაგირმა! არა, ამასაც რომ უსწავს ლია ეს წერტილი, ამ მიმუქს ამასა!...

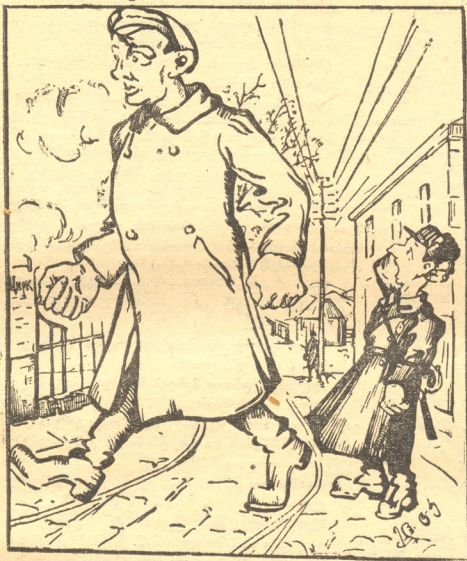
შეუღალავი: (ყვირის) მიშველეთ!. (კარი გაიღება და გამოცვივინა სხდომაიდან).

ვილიანე: (თავზე აზის და ჯიჯინის. ყვირის.) ვერაფერი წერტილი შენ ვეღარ გიშველი! მორჩა-გათავდა! ყველას ვაგირს შენვედ ამოვიყრი! (ვილიანე მორაშორებენ შეუღალავის ილიანე დაჯდება იატაკზე).

ქმარა, გმარა!... მშვიდობით ცოლო და შვილო... გელვირეი... შევიწმალე!... სული ამომხადეს ამ ცნობებმა და წერტილებმა მეტი არად შემიძლიან, გაჯავა გულს! წავალ და თავს დავიხრჩობ! წერტილი!... მორჩა-გათავდა!

გოგია.

ბოლიათი

მილიციელი: (თავისთვის) ამ მოქალაქემ ქუჩაზე გადასვლის წესი დარღვია, მაგრამ როგორ უნდა შევსწვდე, რომ შევახსინო ჩამე?

ბოლიათი ზობი: (იციანს) იქ დაბლა ვილაც მოხანანს, რომ არ შეზარებოდეს, დავიხრებოდი და ვკითხავდი, თუ რა უნდოდა?

გ უ რ შ ლ ი ს ც ე ნ ა

რეიზა არ დიქცა ქვეყანა მაშინ, ოცა ვინცხამ აი აღებ-მიცემობა და ვაჭრობა მოიგონა პირველად.

რაცა, თუ პირველყოფილად მიიანენეს არც ფული ჰქონია და არც ელექტრონი, გემი, პარატოთი, პოვხელი და მატარებელი, მარა მიინჩვენებ უფრო მეტს ცხოვრობდენ.— ჩვენ რა ისეთი დიდი კაცები გახვდით, რომ აღარ გვეყოფის საქმელად და საცხოვრებლად აღარც ხმელეთი, აღარც ზღვაი, პაერი,—და რაცხა იი მარცე არისო, იმანც გვინდა გადავფორინდე!

ბო—და იმას მოვახსენებდი, რომ იი ვაჭრობა და აღებ-მიცემობა ვინ მეიგონა-მოქო?

ყოჩიფელი, ყოჩიფელი, მარა ამ ბოლშევიკებისა ევეფრს გვიგებს ქრისტიანი კაცი. ხას ასე ატარებობენ მეყუანს და ზაკონებს და ხან ისე—წამბა-უკულებო. ჯერე იყო-და გეროო ვაჭრები მოჰმეს; მერე ისეც ვაჭრომეც და მაშინ წყობა ქვეყანა: აია, ახლა ვაკეცილო...!

გაანაღეს დუქნები და სავაჭროებო...

სხვისი ღვერი ვის აწუხებს, მარა მეც რომ ქე გავებოყვიდი აი ხანში-შესული კაცი, აყვევი ფეხისხასა და ქე არ წვიფეზე ზელ! ამას გტარი და ეყვირი, თეორა ისე ახია ჩემზე.

პო—და, ჩემი ბატონი შენ ხარ, წა-ბოლშევიკი ხელი ერთად-ერთი მაშისოლელ ქუჩისა სახლს, ჩავიანჩალო „აღუქმებზე“ და ზეკაკალო კომუნარტის გვერდში ამოვუჯგამე ჩემი დუქანი. დავედატურდი ფულს სასესხებლად, (ნუ გეშინია ჩემი ერთი ყურგახერტილი კაკიკი არ მქონია). იქით ვეპო, აქით ვეცი,—და რაფერც იქნა სეფრმა შევავროვე—თუმანში თითო მანეთს ვაძლევდი პროცენტს...!

პო—და დივიწურე პირავარი,—ოი, იმის-მადლი გაუწყუეს ბოლშევიკებს.—წვევიდი ქუთისი. იქ დიდ კომუნარტაში ჩემი ცოლის ბიბა-შვილიან მივედი, ნოქარია შოგ; ავიარე რაც კი მომეწონა,—და ჩამოვიტანე სოფელში. მოგეტეს ლხენა—

პირველად ზორბად მოვიგე... მარა, მერე მოგვამა ქირი.

არ გასულა დიდი ხანი,—და მომალევი პარტენტია... მერე კიდემ აქციონისა... მერე კიდემ ერთოლოლო გადასახდინა... და ავირ გუშამ კოვლიათი თუმანი მომარტეს ზრუნე ცხენის დაღივით. ისე ელამე გამახვდა და გამოუვიდა წიგრა, რომ ერთი ვაძლომაც ვერ მოვასწარი. პო—და ასეა ჩემი საქმე. ახლა გჯობს ხელდადებული დავტენტებო და ასე ვიწყველები:—მისი ოჯახი და ქეთოს ობერთა, ვინცხამ აი ვაჭრობა და აღებ-მიცემობა მოიგონა.

პლურტი.

ნამდვილი სცენა სანაპის ნიშანსებთაჲ

მიშა (ფასოს): აბა, დადევი შე ლმერთაბლო.

ფასო: დამაცადე, თორემ „დასტა-პიტო“-ს ვივსკასავით ავაკრავ ამ ნიშანსებტზე. (ჩხუბობენ).

სანდრო (თიშვს): გაუშვით თქვე ვირებო; გეყოფთ თამაში... საცა მალე გამოვა საბარგო მატარებელი.

მიშა: ვი თუ ვერ ჩამოვბტო დანიშნულ ადგილზე? ცოტა ნაკადიცა ვართ და, თანაც დაღმართი არის იმ დასაქცევში.

სანდრო: ო, შე ლაზარო! რას მიყურებ? ისე დავამზრუქოა როინოა, რომ მთელი შემადგენლობა ვაჯავრო.

ფასო: აბა, შენი ლონის... ანაბა ვართ შენმა მზემ ჰაი! ერთი ჰაი! უყურე და! (უჩვენებს მაკრებს). ერთხელ, როცა საბარგო მატარებელს ჩამოხტობა მოვინდომე,—ისე დავამზრუქოა როინოა, რომ იმ ლმერთაბლომ პარავოზმა შუაში გასწყუტა გაჯეტი და ნახევარი შემადგენლობა გაიქცა... ჩვენნი როინოა კი იქვე დარტა (იციანბო):

მიშა: მერე?!

ფასო: მერე რა და,—მოლიციელს დავეტალე შე ბატისტინავი... მერე უდა,—ჩამოვბტო და ჩემს ზახს გაუღეტი არხინდა.

მიშა: ვიში! რას არ მოიფიქრებენ.

სანდრო: სულელი, ერთი მოგონებს და შენდგე ათათიასი ისწავლის და სარკებლობს. ამ ხელობით ესა თითქმის ყველგან სარკებლობენ „ჩვენებო“.

ფასო: მოიღის... მოიღის მატარებელი (გმხადებინა).

სანდრო: იცილდით მუხრუქთან მატარებელს არ აძლდით, როცა ცოტათი ნოსარს ვავცილდით, სამიგემ ერთად დავამზრუქოთ... თუ მემუხრუქებში შევგამოხვინო, ჯანდაბოვან გადავხდებო... (შემოახტებინა მატარებელს... შემდგე იმისი ორთქლმავლის კიცილი—მატარებელს სულა უჭირს. მემუხრუქობს იქით-აქით დარბინა. ხელოვნება ჩამოიღია მატარებლიდან... და ხარხარობენ).

ტარტაროზის ნათლია.

მზადება

ბაბილუგის ქუჩაზე (მეორე სამილიციო უბანი). ქურდები ყოველ საღამოს კრებას ახდენენ, როდის უმჯობესია იქნება ბინების გაქურდვა, დღისით თუ ღამით.
(გაზეთებიდან).

ჭურჭლის ტყე—რა: ამხანაგებო, ვინ არის იმისი მომხრე, რომ ამ ჩვენს უბანში დღისით ხდებოდეს ბინების გაქურდვა და არა ღამით?

მომხრე **ჭურჭლი**: ამხანაგებო, სულ ერთი არ არის დამე იქნება თუ დღე? ნუ გეშინია, ერთბაშად მიიღო იონერი ან დვორნიკი არ გადაგვეღობოს წინ!

პირველი **ჭურჭლი**: დღისით უმჯობესი იქნება, რადგან ღამით უსი-ნათლობის ვაშო მეტად ბნელია, სრულად არაფერი არა სჩანს, აგრეთვე ჩვენს გვეჭირია ღამით დასვენება?

მესამე **ჭურჭლი**: მახსადამე, ამ ხანაგებო, საკითხი ამოწურულია. ყოველთვის თავისუფლად შეგიძლია ვიმოქმედო.

„ტარტაროზი“-ს შემდეგ ნომერში გამოცხადებული იქნება კონკურსი № 4

ქოლოგანი

რა გქნა, რომ ენა ამქვედა, ქბლში შემხვრა მაღლია. ზოგიერთი ვაგბატონებსა ჩქიფი რომ მოხვედეს მაღლია. ძველ სამლოცველოს ახადეს სახურავი და ქერიი; ღებდა სხანსო ჭინება; (მტყუნანი დასაქერია). მუშკოლაში უნდა შევიდოდი ოდელა-დელა-დელაო. გამგებობიდან ნოქრამდე ზარმაკობს მგონი ყველაო. მარილი მოუტანიათ, შავია ნახშირზედაო, თუ შექამადას უქენი,— იყვირებ:—ვიი დედაო. ქურდ-ბაცაცები ვაფრთხილოთ: —ნუ გიყვართ დამე ბნელია; თორემ იცოდეთ გამსახლში ჩაცვეთი თქვენ სუყველაო. ბარემ რაჯდენიც ვესხნეთო, ნაქები მოქიდავეა. ქვირე ქალსა დახვდა და ტანზე შემოახია შავია. აქ დაიხსენოთ, ქამანია, შეგქმითი ლუკმა პურია. სოფელში გზები ცუდია, მანრავ, გიფთხოვე ყურია.
ქაჯოს თვალი.

დარიგება

ოდეს კბინეტს მოიკალათო,— არ გათამამდ იცოდე ამ დროს. მარად გახსოვდეს—ვერ-რა ხრიკებით ვერ გაუძრები დოლიმე ანდროს.

ოდეს პორტველი ხელში მოიგდო,— ნუ შეიკები კაღნიერებას, თორემ გამოგკრავს მუშკორი კვანტსა და არარად აქვეც შენს ძლიერებას.

ოდეს სალაროს შენ ჩიბარებო, სადაც სდგას ყუთი ნერვოცკანი,— მუდამ გახსოვდეს: გამსახლი, ჩეკა და სალდათები ხიშტებია.

ოდეს გაძრები მუშკოპის გასგეთ, კრედიტს ვაგისინს ბანკი, ტრესტი,— ერთედ თლონგვას თუ არ ვსურს უცბად ავაბარგონ და მოგაბან ვესტი.

ოდეს ჩაახრჩო სიმწრით ცხრაწლელი, შეიქნე „ნულ-ნალობიანი“,— უნივერსიტეტს არ გაეკარო, თუ არ გსურს დაჩრე თვალცრემლიანი.

როს ვერ იშოვო ქალაქში „მესტო“, ან სხვა რამეში იპარ ევარგო,— ტყვილია წოწილის ისე სჯობია რომ მასწავლებლად გადაიბარგო.
გოჩა.

ა ნ ე მ ს ზ ე

იღოს ათი საათი იყო, როდესაც ნიკო ჩიტრეკიაშვილი შრომის ბირჟაში მივიდა აღრიცხვანზე.

— უკარავად, როდეს ვამბავხენთ სამსახურში? — შევკითხა ბირჟის თანამშრომელს.

— როცა ადგილი გამოჩნდება.

— შე დალოცვილი! ორი წელია რაც როგორ ვეძებარ და ნუ თუ აქამდის ადგილი არ აღმოჩნდა. ამდენი ხანა რომ საიქნოს რომ შემეძღვარიყავი. სამთავშივე ზოგადად ბირჟის ადგილს მომეძებნენ და თქვენ კი შვიკრის ადგილიც ვერ მოგიჩვენებიათ.

— რას იზამ, ამხანაგო! ადმინისტრაცია თავის ნაცნობებს ლებულობს სამსახურში და უშუშევართა რიცხვიც არ კლებულობს.

ნიკომ რეტეანი ბატონით ჩაქჩინა თავი და გამოვიდა გარეთ.

ბეგრე ფიჭის შემდეგ, გადასწყვიტა რუსთაველის პროსპექტზე გაეიჭრებოდა იმ მიზნით, რომ ნაცნობებში პურის ფული ეშვებოდა. პროსპექტზე გასვლისთანავე შენიშნა დიდი ხნის უნახავი ნაცნობი, რომელმაც დანახვისთანავე ხელი გაუშვია ნიკოს.

— ამა! გამარჯობა ნიკო! როგორ გეკითხვ?

— რა მიწავეს, — ჯერ-ჯერობით კარგად ვარ და შემდეგში კი არ ვიცი.

— კაცო, რა ძვირი სანახავი გახდი, რომ ორი წელია რაც თვალთ არ მიხახახარ.

— ხომ იცი გიორგი სამსახურის პატრონი, შუა დღის ოთხ საათამდის ემუშავებ, შემდეგ კრებებზე ვესწრები და რასაკვირველია, ძვირი სანახავი გავხდებოდი... ეხლა შენ საით მიდიხარ? — შევიკითხა, ნიკო თავის ძველ მეგობარს.

— პასაჟი საზაფხულო სახალათო უნდა ვიყიდა და თუ ღირს გაქვს წავიდეთ ერთად.

— შე კაცო! ჯერ ხომ აღერა თეთრი ხალათის ყიდვა?

— ზაფხულში ფსებიც ემატება და ეხლა სჯობია რომ შევიძინო... პო, მერ თლავა, — ვარს მასხვობობ?

— შატალნი ზავოდიშ.

— კაცო, ამ კომუნისტებმა ისეთი სახელი გამოიკონეს რომ ვერაფერს გაიგებს კაცი. თუ ძმა ხარ ამისხენი — რას ნიშნავს ეს შატალნი ზავოდი.

— შატალნი ზავოდი არის ზავოდი, სადაც იქსოვება შატალნივა.

— ბოჟოს, კაი სამსახურში ყოფილხარ. შეგიძლიან, რომ ათი მეტრი გამოიტანო.

— რატომ არ შემიძლია, გინდა ას მეტროს გამოვიტან.

— მაშ ამ თვით რამდენი მოგეც ფული?

— ჯერ-ჯერობით ათი მანეთი მეყოფა.

უსიტყვით ამოვიღო ათი მანეთი და გადასცა ნიკოს. როდესაც ლაპარაკით დალაღუნ და სიტყვის მასალა შემოვიტიათ, ერთმანეთს ხელი ჩამართვეს და წავიდნენ თავთავიანთ სახლისკენ.

— კაცო! სად ხარ აქამდის, წახვალ ხოლმე და დიოკარებში. მისვლისთანავე უსაყვედურა ცოლმა.

— სად ვიყავი და ბიოგავში. მერე ფულის საშინად წავედი.

— მეგრე, სამსახურის რა ქენი? არ გაძლევან ადგილს?

— ჰე შენც ისე ლაპარაკობ, თითქოს ადვილად იყოს სამსახურის შენება.

— იპ. მეხი კი დაგაყარე! აჰანდე! ორთავ ხელებით ქოქოლა მიყარე თავის ქმარს, — თუ კი სხვები შოულობებს, შენ რა იძობი იგუყრება?

— შე ოხერო, იხინი პროტექციით შოულობენ სამსახურს და მე რა ეშმაკებით უნდა ვიშვო?

— ეშმაკები დავაგალი შენ დღმამის სულს. კაცი ხარ და ვააკტრეც ვე დასამწებელი თვალბები.

— ეპ, ქალბების ჭკუას, რომ აფეცე კლდის იქით გადავარდები.

— აი, ქარები გაგიდგეს მავ გვერდში და ვეღარ მიინელო. შენ რომ უწნო იყო, ვისი ბრალია? ახ უნდა ვეპაბთ დღეს, როცა კაპიტი არა გვაქვს?

ნიკომ ამოიკიცა თავისი ჯიბიდან მეგობრის მოცულული ათი მანეთი და გაიღმებით გადახედა-ცოლს.

— არა, ჩემო კარგო! შენ არ იფიქრო, თითქოს მძულხარ და იმიტომ გეჩხუბები ასე... რა ვუყოთ ხანდახან ლაპარაკი მოვგიდა, მაგრამ ეს არ აინებს ჩვენს სიყვარულს! — ამ სიტყვებით ცოლი მოეხედა ნიკოს, — და ორივე ცოლ-ქმარი სიამოვნებით სრესდნენ თითვეში ჩერვონეტს. ციციანთელა.

შვილით სყვანა

თქვენ, ალბად გავცინებთ და იტყვიან: ნამძვილი-მა შვილია. ზნე რომ უწნო იყო, ვისი ბრალია? ახ უნდა ვეპაბთ დღეს, როცა კაპიტი არა გვაქვს? ნიკომ ამოიკიცა თავისი ჯიბიდან მეგობრის მოცულული ათი მანეთი და გაიღმებით გადახედა-ცოლს.

— არა, ჩემო კარგო! შენ არ იფიქრო, თითქოს მძულხარ და იმიტომ გეჩხუბები ასე... რა ვუყოთ ხანდახან ლაპარაკი მოვგიდა, მაგრამ ეს არ აინებს ჩვენს სიყვარულს! — ამ სიტყვებით ცოლი მოეხედა ნიკოს, — და ორივე ცოლ-ქმარი სიამოვნებით სრესდნენ თითვეში ჩერვონეტს. ციციანთელა.

ადიგებობის რიცხვებია. ქარი და წვიმა, საშინელი ცუდი ამინდი. ყოველ დაწყებულუბების კარბებით მაგინდა სდეს, შემსვლელს და გამომსვლელს გულზე ნიშნებს ანევიან. მდინეები ვაეხი კუთით ხელში ქუჩილად ქუჩაზე სინდოლოდებინ დახტაბი მხარ და მხარ უკლებილი ვარიებიან. მოკლე კაბით ნერწყვ მომდინე ქალიშვილები დასდევან. გამკვლეობს კერეც, ნიშნებს აკრავენ შემდეგის წარწერით: „დადგნარით უპატრონო ბავშვებს“. ჩემი ხალატი ნაჭრის სახანს დემსტავსა; მე მაინც ამით არ ვთავებ მათზე დამბარებას. განათლებების განყოფილებაში შევიდვარ, „შვილიად აუყვანის პირობების გასაცნობა“. მინდა საძილო საქმე ქება. მაძლევენ შემდეგ ცნობებს:

უნდა წარმოადგინეთ ბავშვის დედმამის განცხადება, შვილიად აყვანის განცხადება. მათი დატორწინების მოწმობა, მეტიკვილი ამონაწერი, ერთი და მეორეც, კეთილ სამიერ მოწმობები და... სება — მოხარეს განყოფილებაში.

მეორე ორივე მხარე განცხადებებს. გვგზავნიან მილიციამ განცხადების დასამოწმებლად. მილიციის სამართავლოში თანაშემწე უარს მეუბნება: ჩვენ არ გვეხებათ. ვეკითხებ მიზეზს, თანაშემწე თავის კომისარს შემოს მიმარაგების შესახებ რჩევა — დარიგებას აძლევს. ვეკითხებ განმეორებით; არ არის პასუხი. გრძელდება მათი საუბარი. უკანასკნელად ხმას ვუწევ.

მაშ ვის მივმართო მითხარით!

ნოტარიუსს. ძლივს მივიღე პასუხი.

მივიღარ ნოტარიუსთან (სასამართლოში). ჩემს შემდეგ ვიქცე შემოვიდა, კარბები და დარჩა, ნოტარიუსი აღელდა. — რომ დაღვრ თავს მოხვედრივით და შემოდიხარ, ვერ ხედავ, ოთახს ვათბობთ?

ჩემს შეთხებაზე პასუხი არ არის; განმეორებით შეკითხვაზე ძლივს ვიპებობ პასუხს.

ჩვენ არ გვეხება. მიმარაგებ უნდა ნოტარიუსს.

იქცე ასეთი სურათია. მოთმინება, მეტარება და ვთხოვ: თუ თქვენ არ გეხებათ, მაშ ვის მივმართო, მიმეცენთ გზა?

— აი კარბები და მიმობანდით! დარბაისსური კილოთი მიპასუხებ. მეც დარბაისსური ნაბიჯით, მხოლოდ გულში რუსული სისტემათი, გამოვიდვარ გარეთ.

ისევ მილიციამ: მილიცია იურისკონსულტთან გეზავნის; იურისკონსულტი განათლების განყოფილებაში, განყოფილება — ამბისკომში, ამბისკომი — სასამართლოში. შესულია და სიმ დღე; ამ ყოფიში ვარ. ძლივს მიეთხებ დღეს მეუბნებთან: მილიცია ვიღებებთან დაიბოჟოს განცხადებათ. კვლავ მილიციამ, კვლავ უარა...

მაგრამ დაბე მდეს; ერთი ნაცნობი (მათი თანამშრომელი), მითვების საქმეს, ყოველივე მზად არის, მხოლოდ ერთი კეთილ სამიერ პირობების მოწმობაზე მივდა. გაიშობა კვლავ ფრონტი, მილიციის სამართავლო-

დან უნის მილიციაში, იქიდან აღმასკომში, აღმასკომი-დან. იურისკონსულთან, იქიდან ჩემს ადინისტრაციასთან, ადინისტრაციიდან პროფკავშირში, პროფკავშირ-იდან ისევ მილიციაში... გავიდა ორი დღე, მოწმობა მა-ინც ვერ ავიღე.

ხან ავლდები, ხან ავტრედები, მაგრამ მათზე ვერაფერზეა ცდებმა ვერ ვტრედები. ჩემდა საბედნიეროდ ჩვეუ ნაცნობი ხელი და ძლიეს საქმე მოკვარახქინდა.

მოვლდებოდა ქუჩებში უპატრონო ბავშვების დახმარების კამპანია ტარდება, — და ასეთ დაწყებულბებში ვი არაინ ყურის არ იბერტყავს, ხელისუფლების განკარგულებებს ზერღვით და ფორმალურად ასრულებდნენ.

ახე თუ ისე, დროზე თუ გვიან მიინც მივაკვლიე გზის, მაგრამ ვაი მისი ბრალი ვისაც ამ დაწყებულბებში ნაცნობები არ ჰყავს.

როგორც ხედავთ ბიუროკრატიაში ჯერ კიდევ არ აღმოფხვრილა.

ტატაროზის ნათლული

ჩემი მოგზაურობა გათოჟისკან

გადამეცადა სათოფეთ ჯარისკანის ლავროსიე:— შივი ქალი მე შეძლოდა და შენ ინტერესი ვამჩნევო. ბევრი მისიბრა, მიკრტიმალა და რომ ვერაფერს ვახდა, ეიხარ-გა ბათოჟისკან. აგერ 4 წელიწადია დალოლავს ერთი დღედაღამ და შორეში— ხან ციხეში და ხან ვარეთ. მარა ხელგაფერი დოლოლი ვერ ნახა. ახლა გვეცინა სისქოვად დალაფა ბათოჟი— კონტრაბანდის ექიარავო.

შო-და ახე თუ ისე, ქე ვავიდე მოცვენებულა, რომ ჩემი ჩრეინა არ გადამტროდა.

თქვენთან დიდი ბოღნი და... წესულ სამშაბათის სწორს გადაბაჯა ჩემმა კესარამ მეჩვე თვეში. მარა ათვ გამეცინა ამ ფეს-მომბომაში ხასიათი, რომ ჩვილ ბაღნა-სავით ხან რას ვიჩენებ და ხან რას. გუშამდ წამოუფარა ჩოღამაც და მომდგარა:

— ბოული ქვენიებომა მაქვს შემოვლილი: ინტაბუეთი, ერთი, ბულოფითი, ოზურგითი, ხილისთი, ზენო-ბანი, ქვერბანი და ბათოჟი კი არ მინახავსო!

იმისთან შეჩვენებულთ თვალბის პატრონია რომ ძალა უნებურად მოგიყვანს ეშხზე. ერთი სული რომ იყოს, ყვეფ ჩაქხას გავხდებოდი, მარა ორსულს რაფერ უფხრა უღია.

— თუცა ნატანების გრანცაზე მენშვეციბის დროიდან ქე ვიყავი შეშინებულა ბათოჟში მიმავალს ჩხრეცის დროს რომ ატიტლებდენ, მარა ახლა ყველაფერი თავის კილა-მოტიშმა, აღარც იგი მენშვეციბა და აღარც გრანცები-შე თქი. მე მხოლოდ არ შეჩვენებულ ყაზიბერის შიში მქონდა არ შეზღუდეს სადმე და ცოდაში ფეხი არ ჩამავლები-ნოს მეცქი.

რადმე არ დაიშალა თავისი, შევსევი მატარებულში, რომ ვეკიბოდი ორი საღვურთი, ტრახბუე დეესკა, გული აწრია და ფანჯარაზე რომ ვერ მისაწრო, ზე მარძაქზე გა-ღანაშხა. მურადი რვეიზორი და 5 მანეთი დადაჯარბიდა.

— ზოც მე დამსვარა და აფერს ერთი და შენ რომ პრეტორიის მიწერავ, რომელ ზაკონის კანონებით სარ-გებლობ-შეცქი.

— გლუხი რომ არ იყო, თუნთი დაგაჯარბებდით. რას იწამ, უნდა მისცე. მეტავა ქალი:— იმის იმით უნდა მიეცა ფული ჩვენთვის, მისმა მამინამ ფული იწა-რიოო!... აღარ მომცა საშველი.

ვეუბნებ:— ხომ ხედავ არ თქვა გვიხორბა: გლუხე-ბი რომ არ ყოფილიყავითო 10 მან. რეცხიბლითიო; ხომ ხედავ გლუხებს როგორ თავიზიანდა ეპყობინა მეცქი.

ჩვეყვენი ბათოჟში, მივარინ-მოვარინო... გამოე-ბრუნდა მისისაკენ, მთელი ღამის უძინარს ქე მიმეყენთე-ბის ქალის ზურგზე, ბოლიაცაზე კესარიე შეხებანჯალდა. დადგომბი ვილაყა ყაბანი და უჩრეა:

— რაი გაქ კახს შიგნიო? აგია უნდა იოროო. მარა ვიღამაც მომწია და ჩამ-ბურთოლა:

— არ შეგხო, მაგი ახარანა. მთლად დევიკარეკ კაცო:— კაცო რომელ სახელმწი-ფოში ნახეთ ადამიანი დაბადებამდე იტრედენ მეტქი. რომელ კონტრაბანდზე ჩვი აფხანაო? ქუეაზე ხომ არ შე-ქანჯალდებულხარ? ვინ მოვაჯ ჩემი ქალის ვამჩნევს უფ-ლება?!

— არა, ამხანაო, ჩვენ შეგვაციენეს; ნადანოსები იყო, ვითომ ამას მოჰქონდა კონტრაბანდი. მარა თქვენი ცოლი ორსულად ყოფილა თორმე.

შო-და ვინცემ მიმიწყო აგი საჯაკი საქმე, ქე ვციე, — მარა რას გავხდები. ხილისთავში თუ ვნახე, მაშინ მეც ვციე რასაც უნამ.

ჯოსტადი,

ხაშურის რ. გ. მუჟათს კლუბი

ხაშური, 2 აბრილი (მე. სტილით) „ნახსებები“.

„მსოფლიო მშვიდობიანობის თვიდან ასაცილებ-ლათ ჩინეთში უკანასკნელათ მომხდარმა ამბებმა, ხაშუ-რის რამაწმრეხვც პოლიტიკურ-მეცნიერული გავლება იქონია.

აქ არსებული არეულობის მიზეზი, როგორც სარწ-მუნო თუ ურწმუნო აფეტები ვამბოვებდენ, არის ტარ-ტაროზის „საკონსულს“ საქმიანობა, რომელიც უთუოდ მონაწილეა.

ვინაიდან მსოფლიო მშვიდობიანობა და ჩინეთის მოძრაობა დამოკიდებულია ხაშურის დრამწრეხვ, აბიტო ჩვენეი მოავარა ყურადღება მიმართული უნდა იქნეს ერთ-ეყენ. „განაბარობის“ საკითხი უშედეგოდ დამთავრდა; წყერია შორის კვლევა არის დასრულილ ხმელთა. „ჩვენები“ ერთმანეთს ნორტებით ესაბრებებიან; გარდერობის უწყს-რიგობაზე არავენ დაუტუსალებლობა თუცა ელიან. ყვე-ლა ამას მონაწილეობა და ბრალი უდებს ტარტაროზის „კონსულს“. ვითომ რა მხედველობაში დრამწრის უკურ-ნებელ სენს, პროტესტს ვაცხადებთ და მოვითხოვე შემ-დეგს:

ვინაიდან: დრამწრეხვი წრე და კლუბი შეპყრობილია „გერბ-ათი“, ანთება აქვს ორივე მხარეზე, დეკარობები შეშხაუ-ნენბას შუღლიდებ ეშვენიან, „ახალგაზრდა“ კლუბი გაჩერბის პროცესში, ძველს სული ეხუთება,— ამიტომ მოვითხოვე: **„ფეხები შორს კლუბისაგან“.**

დრამწრეხვი უქმავიფილება „კავიეციბი“-ს გამო არ ნელდება და შევავე ხასიათს ოღებს; ამიტომ ყველა წრის წყრის მიეცეს **„საქე-სტავა“.**

რეესტრები სწინათ ერთმანეთში ვერ რივდებიან, ამიტომ აწენდეს მათთვის საკუთარი კლუბი.

1. მოსაზრებე იქნეს წერა-კითხვის უტოლინარსი.
2. არაიან ხელი არ ახლოს იმ სურვის მოკვარეს, რომელიც ხაშურათ თავის ნებაზე როცა უნდა მაშინ „მობრძინ დება“ რეპერტიკაზე და მაშინაც თამაშის „ხოშუე“ არ რის.
3. უქმაკოილეების თვიდან ასაცილებლათ რეცის-რებს დედალოს არაიეს გაუსწორებ.
4. დაარსებულ იქნეს საზოგადოება **„ნავადიხისა“**, რომელიც „ნავაგუში გაღავარლ პიესებს“ განაპლებს და იბრძოლებს მათი ოღდენასა და „მუკანინკებისათვის“.
5. არავითარი შემთხვევაში საღამო-წარმოდენა არ იყ ყებობეს 12 საათზე ადრე.
6. არაიენ დავალოს „მსახობის“ როლის მომზადე-ბა:
7. 10. მოხდეს ლკივდაცია იმპერიალისტური ჯარ-ბისა ჩინეთში და „იბრტობან“ ფეხოსნებისა წრეში.
8. ყველა ამის, ზრატზე, გაითვალისწინებს მათი სატარ-ტაროზო უფლიდებულესობა და ყველაფერის თვიდან ასაცილებლათ, გაატარებს ცხოვრებაში.
9. პატეისციებთ— ხან-ჩაა ხან-ზე.

ხაშურელი შიმიდა.

გ ა ნ

პ ი თ ხ ვ ი ს ლ ლ ა

ფაშვში ასვია, როვორც რომ პალო
 ბრძოლის ყუინით ნატუორცი ფერი,
 მისი სიკვდილი იყო უაბრალო
 პირველ მაისის ფერად სიმღერით...